

EUROPAPARLAMENTET

2004

2009

Plenarhandling

SLUTLIG VERSION
A6-0155/2006

2.5.2006

BETÄNKANDE

om förslaget till rådets förordning om upprättande av ett instrument för stöd inför anslutningen
(KOM(2004)0627 – C6-0047/2005 – 2004/0222(CNS))

Utskottet för utrikesfrågor

Föredragande: István Szent-Iványi

Föredragande (*):
Zbigniew Zaleski, utskottet för internationell handel

(*): Förstärkt samarbete mellan utskott – artikel 47 i arbetsordningen

Teckenförklaring

- * Samrådsförfarandet
majoritet av de avgivna rösterna
- **I Samarbetsförfarandet (första behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna
- **II Samarbetsförfarandet (andra behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna den gemensamma ståndpunkten
majoritet av parlamentets samtliga ledamöter för att avvisa eller ändra den gemensamma ståndpunkten
- *** Samtyckesförfarandet
majoritet av parlamentets samtliga ledamöter utom i de fall som avses i artiklarna 105, 107, 161 och 300 i EG-fördraget och artikel 7 i EU-fördraget
- ***I Medbeslutandeförfarandet (första behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna
- ***II Medbeslutandeförfarandet (andra behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna den gemensamma ståndpunkten
majoritet av parlamentets samtliga ledamöter för att avvisa eller ändra den gemensamma ståndpunkten
- ***III Medbeslutandeförfarandet (tredje behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna det gemensamma utkastet

(Angivet förfarande baseras på den rättsliga grund som kommissionen föreslagit.)

Ändringsförslag till lagtexter

Parlamentets ändringar markeras med ***fetkursiv stil***. *Kursiv stil* används för att uppmärksamma berörda avdelningar på eventuella problem i texten. Kursivering används för att markera ord eller textavsnitt som det finns skäl att korrigera innan den slutliga texten produceras (exempelvis om en språkversion innehåller uppenbara fel eller saknar textavsnitt). Dessa förslag underställs berörda avdelningar för godkännande.

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION	4
MOTIVERING	20
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR INTERNATIONELL HANDEL (*)	24
YTTRANDE FRÅN BUDGETUTSKOTTET	33
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR REGIONAL UTVECKLING	42
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR JORDBRUK OCH LANDSBYGDENS UTVECKLING	59
ÄRENDETS GÅNG	64

(*) Förstärkt samarbete mellan utskott – artikel 47 i arbetsordningen

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION

om förslaget till rådets förordning om upprättande av ett instrument för stöd inför anslutningen
(KOM(2004)0627 – C6-0047/2005 – 2004/0222(CNS))

(Samrådsförfarandet)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens förslag till rådet (KOM(2004)0627)¹,
 - med beaktande av artikel 181a i EG-fördraget, i enlighet med vilken rådet har hört parlamentet (C6-0047/2005),
 - med beaktande av artikel 51 i arbetsordningen,
 - med beaktande av betänkandet från utskottet för utrikesfrågor och yttrandena från utskottet för internationell handel, budgetutskottet, utskottet för regional utveckling och utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling (A6-0155/2006).
1. Europaparlamentet godkänner kommissionens förslag såsom ändrat av parlamentet.
 2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ändra sitt förslag i överensstämmelse härmed i enlighet med artikel 250.2 i EG-fördraget.
 3. Rådet uppmanas att underrätta Europaparlamentet om rådet har för avsikt att avvika från den text som parlamentet har godkänt.
 4. Rådet uppmanas att på nytt höra Europaparlamentet om rådet har för avsikt att väsentligt ändra kommissionens förslag.
 5. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att delge rådet och kommissionen parlamentets ståndpunkt.

Kommissionens förslag

Parlamentets ändringar

Ändringsförslag 1
Skäl 2a (nytt)

(2a) Europaparlamentet har välkomnat Nicesfördragets tillägg av artikel 181a i EG-fördraget, men har också upprepat sin åsikt, med tanke på den politiska och budgetmässiga betydelsen av stöd inför

¹ Ännu ej offentliggjort i EUT.

anslutningen, om att det vore mycket önskvärt att erforderliga åtgärder vidtas för genomförandet av det ekonomiska, finansiella och tekniska samarbetet med kandidatländer i enlighet med förfarandet i artikel 251 i EG-fördraget.

Motivering

De två övriga allmänna instrumenten till stöd för EU:s politik för bistånd till tredje land, nämligen instrumentet för utvecklingssamarbete och ekonomiskt samarbete och det europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet, grundas båda på medbeslutandeförfarandet. Att grunda även instrumentet för stöd inför anslutningen på detta förfarande skulle ge konsekvens i förfarandena för alla tre stora geografiska instrument till stöd för gemenskapens bistånd till tredje länder.

Ändringsförslag 2

Skäl 11

(11) Genom **stödet** till kandidatländerna och de potentiella kandidatländerna bör de även i framtiden stödjas i sina ansträngningar att stärka de demokratiska institutionerna och rättsstaten, reformera den offentliga förvaltningen, respektera de mänskliga rättigheterna och minoriteters rättigheter, stödja utvecklingen av det civila samhället och främja regionalt samarbete samt försoning och återuppbyggnad, och stödet bör bidra till hållbar utveckling och minskad fattigdom i dessa länder och därför riktas in på en mängd olika åtgärder för institutionsuppbyggnad.

(11) Genom **det stöd** till kandidatländerna och de potentiella kandidatländerna **som utgår i enlighet med denna förordning, liksom det stöd till andra parter, exempelvis individer eller icke-statliga organisationer, som utgår i enlighet med ett särskilt instrument för att främja demokrati och mänskliga rättigheter** bör de även i framtiden stödjas i sina ansträngningar att stärka de demokratiska institutionerna och rättsstaten, **genomföra ekonomiska reformer som syftar till att främja marknadsekonomi och fri och rättvis handel**, reformera den offentliga förvaltningen, **förbereda nationella utvecklingsplaner som överensstämmer med EU:s bestämmelser**, respektera de mänskliga rättigheterna och minoriteters rättigheter, **främja jämställdhet mellan könen**, stödja utvecklingen av det civila samhället **inklusive institutionsuppbyggnad för icke-statliga organisationer, förbättra konsumenternas rättigheter** och främja regionalt samarbete samt försoning och återuppbyggnad, och stödet bör bidra till hållbar utveckling och **utrotande av** fattigdom i dessa länder och

därför riktas in på en mängd olika åtgärder för institutionsuppbyggnad.

Motivering

Kommissionen bör föreslå en särskild förordning om ett instrument som uteslutande syftar till att främja demokrati och mänskliga rättigheter utifrån det befintliga budgetkapitlet ”Europeiska initiativet för demokrati och skydd av mänskliga rättigheter” (budgetpost 19-04), och därigenom säkra och synliggöra en oberoende EU-politik för mänskliga rättigheter med full insyn. Förordningen bör vara utformad med hänsyn tagen till de särskilda krav som ett sådant program ställer, härunder möjligheten att tillhandahålla medel till individer, juridiska personer eller andra aktörer utan värdlandets medgivande.

Ändringsförslag 3 Skäl 13

(13) Stödet till de potentiella kandidatländerna får inbegripa en viss anpassning till gemenskapens regelverk och stöd till investeringsprojekt.

(13) Stödet till de potentiella kandidatländerna får inbegripa en viss anpassning till gemenskapens regelverk, **vilket underlättar utarbetandet av provisoriska nationella utvecklingsplaner som överensstämmer med EU:s bestämmelser och som syftar till att bygga upp en institutionell mottagningskapacitet för framtida EU-stöd, särskilt på områdena för utveckling av landsbygden, infrastruktur och mänskliga resurser samt stöd till investeringsprojekt.**

Motivering

Enligt artikel 55 i Europaparlamentets resolution om den regionala integrationen på västra Balkan (B6-0094/2005/rev.) skall EU ”uppmuntra och stödja samtliga regeringar i regionen att förbereda EU-kompatibla provisoriska nationella utvecklingsplaner, liknande den Turkiet har utarbetat, för att bygga upp en institutionell mottagningskapacitet för framtida EU-stöd, särskilt på områdena för utveckling av landsbygden, infrastruktur och mänskliga resurser”, oaktat deras ställning som officiella eller potentiella kandidatländer.

Ändringsförslag 4 Skäl 14

(14) Stödet bör tillhandahållas på grundval av en övergripande flerårig strategi, **med beaktande av** prioriteringarna inom ramen för stabiliserings- och

(14) Stödet bör tillhandahållas på grundval av en övergripande flerårig strategi **som återspeglar** prioriteringarna inom ramen för stabiliserings- och

associeringsprocessen samt de prioriteringar som **uppkommit under** föranslutningsprocessen.

associeringsprocessen, **målen med de stödmottagande ländernas inrikesreformer** samt de **strategiska** prioriteringar som **Europaparlamentet fastställt för** föranslutningsprocessen.

Motivering

Det är av mycket stor betydelse att Europaparlamentet är delaktigt i identifieringen, fastställandet och ordningen av prioriteringar inför anslutningen för såväl kandidatländer som potentiella kandidatländer. Tidigare utvidgningar visade tydligt att anslutningen väsentligen är av teknokratisk natur, vilket ger den innersta delen av den verkställande makten fördelar gentemot de nationella lagstiftande församlingarna. En starkare roll för Europaparlamentet och de nationella parlamenten i kandidatländer och potentiella kandidatländer skulle öka den demokratiska ansvarigheten, öppenheten och den inhemska kontrollen i föranslutningsprocessen.

Ändringsförslag 5

Skäl 16a (nytt)

(16a) Potentiella kandidatländer och kandidatländer som ännu inte har fått rätt att utöva decentraliserad anslagsförvaltning bör emellertid, inom ramen för den del som kallas övergångsstöd och institutionsuppbyggnad, berättigas till stöd för åtgärder och verksamhet av samma natur som de som kommer att vara tillgängliga inom delarna regional utveckling, utveckling av mänskliga resurser och landsbygdsutveckling.

Ändringsförslag 6

Skäl 17

(17) Stödet bör förvaltas i överensstämmelse med de regler för bistånd till tredjeländer som anges i förordning (EG) nr 1605/2002, med utnyttjande av strukturer som visat sig värdefulla under föranslutningsprocessen, såsom decentraliserad förvaltning, programmet för partnersamverkan och TAIEX, men möjlighet bör även ges att

(17) Stödet bör förvaltas i överensstämmelse med de regler för bistånd till tredjeländer som anges i förordning (EG) nr 1605/2002, med utnyttjande av strukturer som visat sig värdefulla under föranslutningsprocessen, såsom decentraliserad förvaltning, programmet för partnersamverkan och TAIEX, men möjlighet bör även ges att

använda innovativa tillvägagångssätt, t.ex. genomförande tillsammans med medlemsstaterna i form av gemensam förvaltning när det gäller gränsöverskridande program vid Europeiska unionens yttre gränser.

använda innovativa tillvägagångssätt, t.ex. genomförande tillsammans med medlemsstaterna i form av gemensam förvaltning när det gäller gränsöverskridande program vid Europeiska unionens yttre gränser.

Överföringen av kunskap och expertis angående genomförandet av gemenskapens regelverk, från medlemsstater som har relevanta erfarenheter till de stödmottagande länder som omfattas av denna förordning, torde vara särskilt fördelaktigt i detta sammanhang.

Motivering

De medlemsstater som anslöt sig till EU år 2004 har ungefär femton års samlad erfarenhet av omfattande reformer inom den politiska, ekonomiska och offentliga sektorn, vilket skulle kunna vara av direkt nytta för mottagarna av detta instrument.

Ändringsförslag 7

Skäl 18

(18) De åtgärder som behövs för att genomföra delen övergångsstöd och institutionsuppbyggnad och delen regionalt och gränsöverskridande samarbete är förvaltningsåtgärder som gäller genomförandet av program med betydande budgetkonsekvenser. De bör därför antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter, genom att vägledande fleråriga programplaneringsdokument läggs fram för en förvaltningskommitté.

(18) De åtgärder som behövs för att genomföra delen övergångsstöd och institutionsuppbyggnad och delen regionalt och gränsöverskridande samarbete är förvaltningsåtgärder som gäller genomförandet av program med betydande budgetkonsekvenser. De bör därför antas ***med beaktande av Europaparlamentets rekommendationer*** i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter, genom att vägledande fleråriga programplaneringsdokument läggs fram för en förvaltningskommitté.

Ändringsförslag 8

Skäl 22

(22) Om ett stödmottagande land bryter

(22) Om ett stödmottagande land bryter

mot de principer på vilka Europeiska unionen bygger, eller inte gör *tillräckliga* framsteg med avseende på Köpenhamnskriterierna eller de prioriteringar som fastställs i de europeiska partnerskapen **eller partnerskapen för anslutning**, måste rådet på grundval av ett förslag från kommissionen kunna vidta nödvändiga åtgärder.

mot de principer på vilka Europeiska unionen bygger, eller inte gör *tillräckliga* framsteg med avseende på Köpenhamnskriterierna eller de prioriteringar som fastställs i de europeiska partnerskapen eller **bestämmelserna i anslutningsfördraget**, måste rådet på grundval av ett förslag från kommissionen **och efter att ha hört Europaparlamentet** kunna vidta nödvändiga åtgärder. **I sådana fall bör kommissionen inom ramen för denna förordning vidta särskilda åtgärder i syfte att lösa de problem som hindrar föranslutningsprocessen eller processen för anslutning.**

Motivering

Beslut om att upphäva stöd är av sådan grundläggande betydelse att parlamentet måste rådfrågas.

Ändringsförslag 9 Artikel 2, punkt 1, led a

(a) Stärkande av de demokratiska institutionerna **och** rättsstaten.

(a) Stärkande av de demokratiska institutionerna, rättsstaten **och upprätthållandet av denna samt främjande av ansvarighet och öppenhet.**

Ändringsförslag 10 Artikel 2, punkt 1, led c

(c) Ekonomiska reformer.

(c) **Marknadsorienterade** ekonomiska reformer **för att skapa en hållbar, social, miljöanpassad och konkurrenskraftig ekonomi genom en gradvis liberalisering av priserna och handeln, integrering i tullunionen, medlemskap i Världshandelsorganisationen och genomförande av WTO:s bestämmelser och av bestämmelserna från utvecklingskonferensen i Doha.**

Ändringsförslag 11
Artikel 2, punkt 1, led ca (nytt)

(ca) Utarbetande av provisoriska nationella utvecklingsplaner som överensstämmer med EU:s bestämmelser och som syftar till att bygga upp en institutionell mottagningskapacitet för framtida EU-stöd, särskilt på områdena för utveckling av landsbygden, infrastruktur och mänskliga resurser.

Motivering

Enligt artikel 55 i Europaparlamentets resolution om den regionala integrationen på västra Balkan (B6-0094/2005/rev.) skall EU ”uppmuntra och stödja samtliga regeringar i regionen att förbereda EU-kompatibla provisoriska nationella utvecklingsplaner, liknande den Turkiet har utarbetat, för att bygga upp en institutionell mottagningskapacitet för framtida EU-stöd, särskilt på områdena för utveckling av landsbygden, infrastruktur och mänskliga resurser”, oaktat deras ställning som officiella eller potentiella kandidatländer.

Ändringsförslag 12
Artikel 2, punkt 1, led da (nytt)

(da) Främjande av jämställdhet mellan könen.

Ändringsförslag 13
Artikel 2, punkt 2, led b

(b) Social **och** ekonomisk utveckling.

(b) Social, ekonomisk **och territoriell** utveckling **och sammanhållning**.

Motivering

Eftersom syftet med denna förordning är att förbereda partnerländerna för eventuell anslutning bör även de länder som anges i bilaga I ha möjlighet att ta del av gemenskapsstöd för att utforma och genomföra sin egen sammanhållningspolitik. Detta skulle kunna ses som ett förberedande steg innan de förs över till bilaga II i vilken de länder anges som det är menat skall vara beredda att genomföra och administrera gemenskapens samtliga handlingsplaner inom såväl jordbruks- som sammanhållningspolitiken.

Ändringsförslag 14
Artikel 2, punkt 1, led e

(e) Utveckling av det civila samhället.

(e) Utveckling av det civila samhället, **av medborgarskapet samt av fria och oberoende medier, inklusive institutionsutveckling, och stöd till icke-statliga organisationer.**

Motivering

Fria och oberoende medier är en förutsättning för utvecklingen av demokratin och det civila samhället.

Ändringsförslag 15
Artikel 2, punkt 1, led ea (nytt)

(ea) Ekonomisk och social integrering av sårbara befolkningsgrupper, i synnerhet kvinnor.

Motivering

Det är av avgörande betydelse att samtliga aktörer integreras i den demokratiska process som skall genomföras för att det berörda landet skall uppfylla Köpenhamnskriterierna.

Ändringsförslag 16
Artikel 2, punkt 2, led f

(f) Försoning, förtroendeskapande åtgärder och återuppbyggnad.

(f) Försoning, **återvändande av flyktingar**, förtroendeskapande åtgärder och återuppbyggnad.

Motivering

Problemet med återvändande flyktingar förtjänar att nämnas eftersom det reser viktiga frågor av psykologisk, politisk och socioekonomisk natur och är en del av själva grunden för försoning.

Ändringsförslag 17
Artikel 3, punkt 3

(3) Kommissionen skall i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 11.1 a

(3) Kommissionen skall i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 11.1 a

anta bestämmelser för genomförandet av denna förordning. När dessa bestämmelser avser genomförandet av artiklarna 7–9 skall de kommittéer som ansvarar för den berörda delen först höras, enligt det förfarande som anges i artikel 3 i beslut 1999/468/EG och i överensstämmelse med artikel 7.3 i detta.

anta bestämmelser för genomförandet av denna förordning. När dessa bestämmelser avser genomförandet av artiklarna 7–9 skall de kommittéer som ansvarar för den berörda delen först höras, enligt det förfarande som anges i artikel 3 i beslut 1999/468/EG och i överensstämmelse med artikel 7.3 i detta. **Genomförandeinstrumenten skall innan de antas överlämnas till Europaparlamentet för yttrande.**

Motivering

Europaparlamentet bör ha möjlighet att påverka kommissionens slutliga beslut om genomförandeinstrument.

Ändringsförslag 18 Artikel 4, punkt 1

(1) Kommissionen skall på grundval av ett strategiskt perspektiv och med beaktande av budgetplanen, de europeiska partnerskapen och partnerskapen för anslutning fastställa en vägledande flerårig ram där tilldelningen av medel anges för varje del och land, samt vid behov för varje tema. Denna ram skall årligen ses över med hänsyn till en rad objektiva kriterier, bland annat förmågan att tillgodogöra sig stödet, behovsbedömning, uppfyllandet av villkoren och förvaltningskapaciteten. Den skall också vid behov ses över med tanke på exceptionella stödåtgärder eller interimsprogram som antagits enligt förordningen om upprättande av ett stabilitetsinstrument. De medel som anslås för program för gränsöverskridande samarbete med medlemsstater skall uppgå till minst samma belopp som motsvarande finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden.

(1) Kommissionen skall **med beaktande av Europaparlamentets rekommendationer och** på grundval av ett strategiskt perspektiv och med beaktande av budgetplanen, de europeiska partnerskapen och partnerskapen för anslutning fastställa en vägledande flerårig ram där tilldelningen av medel anges för varje del och land, samt vid behov för varje tema. Denna ram skall årligen **och med beaktande av Europaparlamentets rekommendationer** ses över med hänsyn till en rad objektiva kriterier, bland annat förmågan att tillgodogöra sig stödet, behovsbedömning, uppfyllandet av villkoren och förvaltningskapaciteten. Den skall också vid behov ses över **medelst ett liknande förfarande** med tanke på exceptionella stödåtgärder eller interimsprogram som antagits enligt förordningen om upprättande av ett stabilitetsinstrument. De medel som anslås för program för gränsöverskridande samarbete med medlemsstater skall uppgå till minst samma belopp som motsvarande finansiering från Europeiska regionala

utvecklingsfonden.

Motivering

Det vore mycket olämpligt för Europaparlamentet att bli direkt involverad i tilldelningen av stöd enligt denna förordning. När det gäller den vägledande fleråriga ramen däremot utgör denna ett strategiskt dokument som fastställer stora delar av budgetplaneringen för flera år framöver. Det är därför önskvärt att detta dokument utarbetas på grundval av parlamentets rekommendationer.

Ändringsförslag 19

Artikel 4, punkt 2

(2) Kommissionen skall årligen meddela rådet och Europaparlamentet den vägledande fleråriga ramen.

(2) Kommissionen skall ***i vederbörlig tid*** årligen meddela rådet och Europaparlamentet den vägledande fleråriga ramen. ***Kommissionen skall i sin årliga rapport i detalj redogöra för i vilken omfattning den tagit hänsyn till Europaparlamentets rekommendationer. Om kommissionen avvikit från parlamentets rekommendationer skall den ange skälen för detta.***

Motivering

Europaparlamentet bör vederbörligen hållas underrättad om de beslut kommissionen fattar på grundval av parlamentets rekommendationer. Kommissionen är inte ålagt att följa dessa men uppmanas att i detalj redogöra för eventuella avvikelser från dem.

Ändringsförslag 20

Artikel 4, punkt 2a (ny)

(2a) Det förfarande som anges i punkterna 1 och 2 påverkar inte Europaparlamentets privilegier som en del av den i EG-fördraget fastställda budgetmyndigheten.

Motivering

Det är viktigt att erinra att resultatet av det fleråriga förfarandet för strategisk planering inte påverkar parlamentets befogenheter som en del av den i EG-fördraget fastställda budgetmyndigheten.

Ändringsförslag 21
Artikel 6, punkt 2

(2) Målet för samarbetet skall vara att främja stabilitet, säkerhet **och** välbefinnande i samtliga länders ömsesidiga intresse, samt en harmonisk, balanserad och hållbar utveckling i dessa länder.

(2) Målet för samarbetet skall vara att **skapa goda grannförbindelser**, främja stabilitet, säkerhet, välbefinnande **och social sammanhållning** i samtliga länders ömsesidiga intresse, samt en harmonisk, balanserad och hållbar utveckling i dessa länder.

Motivering

Vid sidan om välbefinnande, säkerhet och stabilitet är social sammanhållning en viktig faktor för en harmonisk utveckling i gränsområdena.

Ändringsförslag 22
Artikel 10, punkt 2a (ny)

(2a) I undantagsfall, där överenskommelse saknas mellan en medlemsstat och ett stödmottagande land, och genomförandeuppgifterna för ett gränsöverskridande program därmed inte kan överlåtas till medlemsstaten i fråga, kan denna uppgift utföras på annat lämpligt sätt i enlighet med förordning (EG) nr 1605/2002. Kommissionen skall se till att samordning sker och att det råder överensstämmelse mellan stöd som lämnas på grundval av denna förordning och stöd som lämnas på grundval av andra gemenskapsinstrument.

Motivering

Kommissionen föreslår att ansvaret för alla gränsöverskridande program samlas hos en enda myndighet. Detta kan bara fungera om samförstånd råder mellan de respektive myndigheterna i en medlemsstat och ett angränsande partnerland och att detta kommit till uttryck i en överenskommelse. Utan en sådan överenskommelse kan inget CBC-program inledas på grundval av denna förordning. I avsaknad av en sådan överenskommelse bör därför tillfälligtvis även det nuvarande systemet för genomförande och förvaltning kunna utnyttjas.

Ändringsförslag 23
Artikel 10, punkt 5a (ny)

(5a) Innan gemenskapens stödprogram inom ramen för denna förordning genomförs skall kommissionen informera Europaparlamentet om dessa program. För att denna förhandskontroll skall kunna genomföras skall kommissionens rapporter inbegripa samtliga uppgifter som hänför sig till de föreslagna åtgärderna, stödmottagarna i samband med dessa och den ifrågavarande finansieringen.

Motivering

Europaparlamentet har upprepade gånger begärt att på förhand och på ett tydligt sätt bli konsulterad om föranslutningsprogrammen.

Ändringsförslag 24
Artikel 11, punkt 3a (ny)

(3a) Kommissionen skall rapportera till parlamentet om kommittéernas arbete.

Ändringsförslag 25
Artikel 12, punkt 1

(1) Stöd inom ramen för denna förordning får användas bland annat för finansiering av investeringar, upphandlingar, bidrag, inbegripet räntesubventioner, särskilda lån, lånegarantier och ekonomiskt stöd, ***stöd till ett lands budget och andra särskilda former av budgetstöd***, och bidrag till internationella finansiella instituts eller regionala utvecklingsbankers kapital. ***En förutsättning för budgetstödet skall vara att partnerlandets förvaltning av sina offentliga finanser är tillräckligt öppen, tillförlitlig och effektiv, och att partnerlandet har infört väl definierad sektorspolitik eller makroekonomisk politik som godkänts av internationella finansiella institut.***

(1) Stöd inom ramen för denna förordning får användas bland annat för finansiering av investeringar, upphandlingar, bidrag, inbegripet räntesubventioner, särskilda lån, lånegarantier och ekonomiskt stöd och bidrag till internationella finansiella instituts eller regionala utvecklingsbankers kapital.

Motivering

Syftet med denna förordning kan uppnås utan att anspråk görs på direkt stöd till ett lands budget och andra särskilda former av budgetstöd. I detta sammanhang finns det anledning att lyfta fram instrumentet för makroekonomiskt bistånd som utformats särskilt för att korrigera tillfälliga obalanser i partnerländernas budgetar.

Ändringsförslag 26

Artikel 14, rubrik

Genomförande av stödet

Genomförande **och synliggörande** av stödet

Ändringsförslag 27

Artikel 14, punkt 2a (ny)

(2a) Kommissionen skall verka för att detaljerade upplysningar och informationsmaterial lämnas om de finansierade projekten och programmen. Detta för att skapa större medvetenhet hos allmänheten om gemenskapens åtgärder och syftena med dessa.

Motivering

Allmänheten måste informeras helt och fullt om gemenskapens stödåtgärder så att människor har bättre möjlighet att utnyttja projekten och programmen och därtill bilda sig en bättre uppfattning om gemenskapens åtgärder och syftena med dessa.

Ändringsförslag 28

Artikel 14, punkt 2b (ny)

(2b) Kommissionen skall se till att stödet enligt denna förordning samordnas med stöd enligt andra externa biståndsinstrument, däribland ett separat instrument avsett att främja mänskliga rättigheter och demokrati, med medlemsstaterna bilaterala stöd och med de medel som tillhandahålls av EIB, andra internationella finansieringsorganisationer och regionala

utvecklingsbanker.

Motivering

Denna samordning är nödvändig för att säkra att gemenskapsstödet är så effektivt som möjligt och att man uppnår de bästa möjliga synergieffekterna.

Ändringsförslag 29
Artikel 17, punkt 2

(2) Om ett stödmottagande land underlåter att respektera dessa principer eller att fullgöra åtagandena i det berörda partnerskapet med Europeiska unionen, eller framstegen i riktning mot uppfyllande av kriterierna för anslutning är otillräckliga, får rådet med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen vidta lämpliga åtgärder avseende det stöd inför anslutningen som beviljas enligt denna förordning.

(2) Om ett stödmottagande land underlåter att respektera dessa principer eller att fullgöra åtagandena i det berörda partnerskapet ***eller anslutningsavtalet*** med Europeiska unionen, eller framstegen i riktning mot uppfyllande av kriterierna för anslutning är otillräckliga, får rådet med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen ***och efter att ha hört Europaparlamentet*** vidta lämpliga åtgärder avseende det stöd inför anslutningen som beviljas enligt denna förordning. ***I sådana fall skall kommissionen inom ramen för denna förordning vidta särskilda åtgärder med målsättningen att lösa de problem som hindrar föranslutningsprocessen eller processen för anslutning.***

Motivering

Beslut om att upphäva stöd är av sådan grundläggande betydelse att parlamentet måste rådfrågas.

Ändringsförslag 30
Artikel 17, punkt 2a (ny)

(2a) Europaparlamentet kan begära att kommissionen lägger fram ett förslag till rådet i enlighet med artikel 2 i denna förordning om lämpliga steg att vidta med hänsyn till stöd som tilldelats i enlighet med denna förordning. Kommissionen skall lägga fram sitt förslag till rådet inom tre månader efter det att den mottagit

parlamentets begäran eller ange skälen till varför den inte gjort detta.

Motivering

Europaparlamentet måste ha möjlighet att inleda ett förfarande för att upphäva stöd som lämnas på grundval av denna förordning. Kommissionen skall ges lämpligt med tid för att ta ställning till parlamentets begäran.

Ändringsförslag 31
Artikel 18

Om ett stödmottagande land som förtecknas i bilaga I enligt ett beslut av rådet i enlighet med artikel 49 första stycket första meningen i Fördraget om Europeiska unionen beviljas status som kandidatland, skall rådet med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen överföra landet från bilaga I till bilaga II.

(1) Om ett stödmottagande land som förtecknas i bilaga I enligt ett beslut av rådet i enlighet med artikel 49 första stycket första meningen i Fördraget om Europeiska unionen beviljas status som kandidatland, skall rådet med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen **och efter att ha hört Europaparlamentet** överföra landet från bilaga I till bilaga II.

Motivering

Överföringen av ett mottagarland från bilaga I till bilaga II har – bland annat – en rad konsekvenser för budgeten. Därför bör parlamentet höras i förhand.

Ändringsförslag 32
Artikel 18, punkt 1a (ny)

(1a) Om Europeiska rådet erkänner ett land som en möjlig kandidat för medlemskap i Europeiska unionen, skall rådet med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet uppta detta land i bilaga I.

Motivering

Det bör finnas en flexibel koppling mellan instrumentet för stöd inför anslutningen och det föreslagna europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet. Det skulle stå Europeiska rådet fritt att utse andra länder som möjliga kandidater för medlemskap i EU. I sådana fall bör rådet på förslag av kommissionen och efter att ha hört parlamentet uppta detta land i bilaga I.

Ändringsförslag 33
Artikel 20a (ny)

Artikel 20a

(1) Kommissionen skall senast den 30 juni 2010 förelägga Europaparlamentet och rådet en rapport om genomförandet av denna förordning tillsammans med ett lagstiftningsförslag om nödvändiga förändringar i förordningen.

(2) Europaparlamentet och rådet skall på förslag av kommissionen på nytt granska denna förordning före den 31 december 2013.

Motivering

Det är nödvändigt att förordningen granskas med jämna mellanrum för att se hur den fungerar. En halvtidsöversyn skall enligt planerna göras senast den 30 juni 2010, och en ytterligare översyn måste göras vid slutet av den budgetplansperiod som inleds den 1 januari 2007. De föreslagna datumen har valts för att stämma överens med en budgetplan på sju år i enlighet med parlamentets beslut i resolutionen av den 8 juni 2005 (P6_TA(2005)0224).

MOTIVERING

Bakgrund

Syftet med kommissionens förslag är att reformera den gällande lagstiftningen inom området externa åtgärder med målet att förenkla de befintliga, ytterst komplexa förfarandena och det stora antalet instrument med olika geografiska och tematiska räckvidder och ekonomiska ramar.

Från och med nästa budgetplan avser kommissionen att endast arbeta med sex instrument, varav tre geografiska och tre tematiska. Av dessa finns för närvarande två (humanitärt bistånd och makroekonomiskt bistånd), vilka lämnas oförändrade. Nytt är instrumentet för stöd inför anslutningen, det europeiska granskaps- och partnerskapsinstrumentet, instrumentet för utvecklingssamarbete och ekonomiskt samarbete samt stabilitetsinstrumentet.

Instrumentet för stöd inför anslutningen: allmänt mål, rättsliga grunder och programmets tillämpningsområde

Instrumentet för stöd inför anslutningen är utformat för att hantera gemenskapens stöd till västra Balkan och Turkiet.

Instrumentets syfte är att stödja de stödmottagande ländernas gradvisa anpassning till EU:s normer och politik inför medlemskapet.

Mottagarländerna delas in i två grupper:

- Kandidatländer, till exempel Kroatien och Turkiet.
- Ännu inte erkända kandidatländer, till exempel Albanien, Bosnien och Hercegovina, Serbien och Montenegro samt f.d. jugoslaviska republiken Makedonien.

För de länder som ännu inte är kandidater läggs tonvikten på att stärka de demokratiska institutionerna och på att reformera den offentliga förvaltningen. För kandidatländerna föreslås att stödet skall syfta till ett fullständigt genomförande av gemenskapens regelverk. Förteckningen över stödberättigade områden i de båda landsgrupperna är, liksom den för kandidatländerna, dock inte uttömmande, vilket gör att andra mål kan läggas till utan att lagstiftningen behöver ändras.

Samtidigt som det finns en tydlig avsikt att behandla alla ekonomiska instrument som ett paket för att garantera maximal samstämmighet och konsekvens bör det betonas att föranslutningsstödet är individuellt och beviljas inom mycket specifika ramar.

Huvuddragen för instrumentet för stöd inför anslutningen är följande:

- Det stöd som tillhandahålls genom instrumentet **stys av anslutningsprocessen** (de europeiska partnerskapen, partnerskapen för anslutning, de återkommande rapporterna osv.) och kräver ett flexibelt tillvägagångssätt som möjliggör en snabb anpassning till nya prioriteringar. När det gäller **ännu inte erkända kandidatländer** syftar stödet till att föra dem närmare kandidatstatus genom inriktningen på institutionsuppbyggnad, särskilt för att

stärka de politiska Köpenhamnskriterierna och selektivt främja viss anpassning till regelverket inom områden av gemensamt intresse.

- Stödet tillhandahålls **på medellång sikt** eftersom anslutningen för stödmottagarna utgör ett mål åtminstone på medellång sikt.
- Stödet har **en överbryggande funktion** såtillvida att det förbereder länderna för tiden efter anslutningen.

Sammanfattande bedömning

Kommissionens förslag kan välkomnas för dess politiska perspektiv, som sannolikt gör det ekonomiska stödet effektivare. Förslaget rymmer vissa innovativa genomförandemetoder som sannolikt kommer att leda till ökat samarbete, särskilt inom området gränsöverskridande samarbete mellan å ena sidan medlemsstater och å andra sidan kandidatländer och potentiella kandidatländer.

Det finns dock ett antal brister som rör bland annat följande frågor:

- Enligt den rättsliga grund som har valts för instrumentet för stöd inför anslutningen (artikel 181a i EG-fördraget) skall detta antas enligt **samrådsförfarandet**, vilket begränsar parlamentets inflytande. Kommissionens förklaring är att det, trots att några av mottagarländerna betraktas som utvecklingsländer, inte är lämpligt att grunda instrumentet på artikel 179 i EG-fördraget, eftersom dess syfte inte är utveckling i sig utan att förbereda länderna inför anslutningen. Dessutom var syftet med införandet av artikel 181a genom Nicefördraget just att förenkla förfarandet för att utöva gemenskapens befogenheter inom området samarbete med tredjeländer, särskilt stöd till kandidatländer.
- Det **saknas en tydlig koppling** mellan de politiska mål som uppställs av EU:s institutioner och anslagen i den fleråriga vägledande ramen.
- **Europaparlamentet är inte tillräckligt delaktigt** i vare sig fastställandet av de geografiska och tematiska strategierna, formuleringen av den fleråriga vägledande programplaneringen eller det eventuella avbrytandet av mottagarländers deltagande i gemenskapens stödprogram.

Särskilda punkter som föredraganden tagit upp

1. Föredraganden är övertygad om att alla instrument som avser gemenskapens externa bistånd bör antas enligt medbeslutandeförfarandet, så att förfarandemässig konsekvens uppnås mellan de fyra viktigaste geografiska och tematiska instrumenten. Med tanke på det starka utvecklingsinslaget i EU:s förbindelser med västra Balkan och Turkiet samt den långsiktiga utsikten till eventuell anslutning vore det lämpligare att grunda förslaget om instrumentet för stöd inför anslutning på artiklarna 179 och 181a i EG-fördraget.
2. Föredraganden instämmer i stort sett i kommissionens strävan att rationalisera och förenkla instrumenten för gemenskapens externa bistånd och att sörja för en flexibel och effektivare förvaltning av medlen. Föredraganden är dock orolig för att kommissionens förslag kommer att minska de yttre åtgärdernas synlighet och genomblickbarhet inom flera områden samt inskränka Europaparlamentets befogenhet att utöva förhandskontroll,

särskilt när det gäller att utveckla strategin och att fastställa EU:s prioriteringar. Föredraganden anser därför att kommissionen bör utarbeta den fleråriga vägledande ramen på grundval av Europaparlamentets rekommendationer i stället för en vag politisk dialog. Samma förfarande skulle gälla för den årliga och exceptionella översynen av den fleråriga vägledande ramen. I sin årliga rapport måste kommissionen redogöra för i vilken utsträckning parlamentets rekommendationer har beaktats samt ingående motivera varje avsteg. Detta förfarande påverkar inte parlamentets rättigheter som en av budgetmyndighetens båda parter.

3. Det förslag om instrumentet för stöd inför anslutningen som kommissionen har förelagt Europaparlamentet är i grund och botten en ramförordning. När denna har antagits skall kommissionen anta bestämmelser för dess genomförande. Europaparlamentet måste underrättas i god tid om dessa genomförandeåtgärder för att kunna yttra sig över dem innan de träder i kraft.
4. Föredraganden är inte övertygad om att det vore lämpligt att Europaparlamentet deltog i kommittéförfarandet. Parlamentet bör dock underrättas officiellt om resultatet av förhandlingarna. Dessutom skall kommissionen lämna ingående upplysningar om och ge publicitet åt de finansierade projekten och programmen i syfte att öka allmänhetens medvetenhet om gemenskapens åtgärder och målen för dessa.
5. Föredraganden anser att de viktigaste strukturbesluten – såsom överföring av ett land från bilaga I till bilaga II eller tillfälligt upphävande av stödet – bör fattas först efter samråd med Europaparlamentet. Europaparlamentet bör även ges befogenhet att ta initiativ till att upphäva stödet om det stödmottagande landet inte respekterar de demokratiska principerna, rättsstatsprincipen, de mänskliga rättigheterna, minoriteternas rättigheter och de grundläggande friheterna eller om framstegen i riktning mot att uppfylla kriterierna för anslutning är otillräckliga. Det behövs tilläggsbestämmelser så att andra länder kan tas med i bilaga I om Europeiska rådet skulle erkänna en stat som tänkbar kandidat till medlemskap i Europeiska unionen.
6. Föredraganden välkomnar att kommissionen, när det gäller gränsöverskridande program, föreslår att gemensamma myndigheter för förvaltning, intygande och revision skall inrättas, vilka normalt skulle vara belägna på en medlemsstats territorium. I vissa fall kan det dock bli nödvändigt att sluta bilaterala eller multilaterala avtal mellan alla de deltagande länder som omfattas av programmet. Dessa avtal bör reglera förfarandena för finansiell kontroll och revision och de praktiska arrangemangen för att hantera återbetalningar av medel och innefatta en överenskommelse om att använda de upphandlingsbestämmelser för externa åtgärder som anges i EG:s budgetförordning och genomförandebestämmelserna till den. Slutandet av dessa avtal skulle kunna bli en utdragen process. Det är därför nödvändigt att upplåta befintliga förvaltningsstrukturer i avvaktan på att sådana avtal antas.
7. I linje med parlamentets ståndpunkt i fråga om nästa budgetplan föreslår föredraganden en halvtidsöversyn av instrumentet senast den 30 juni 2009. Föredraganden kräver också en omprövning av denna förordning före slutet av nästa budgetplan.

8. Föredraganden ogillar att Europeiska initiativet för demokrati och mänskliga rättigheter (budgetpost 19-04) avvecklas och urvattnas och uppmanar därför kommissionen att föreslå en separat förordning om ett instrument som är uteslutande inriktat på att främja demokrati och mänskliga rättigheter. Förordningen bör ta hänsyn till de särskilda kraven på ett sådant program, däribland kravet på att kunna göra medlen direkt tillgängliga för enskilda personer, juridiska personer eller andra enheter utan värdlandets medgivande.

2.9.2005

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR INTERNATIONELL HANDEL (*)

till utskottet för utrikesfrågor

över förslaget till rådets förordning om upprättande av ett instrument för stöd inför anslutningen
(KOM(2004)0627 – C6-0047/2005 – 2004/0222(CNS))

Föredragande (*): Zbigniew Zaleski

(*) Förstärkt samarbete mellan utskott – artikel 47 i arbetsordningen

KORTFATTAD MOTIVERING

Detta förslag till upprättande av ett instrument för stöd inför anslutningen uppnår det beundransvärda målet att effektivisera och förenkla de tidigare instrument för gemenskapsstöd som användes för att genomföra hjälpprogram på västra Balkan och i Turkiet. Det sätter ett politiskt verktyg i centrum av gemenskapens externa bistånd, vilket troligen kommer att öka den inhemska förmågan att ställa upp målen för föranslutningsprocessen. Det betonar även innovativa metoder för genomförande, vilket troligen kommer att leda till ökat samarbete, särskilt i fråga om gränsöverskridande samarbete mellan å ena sidan medlemsstater och å andra sidan kandidatländer och potentiella kandidatländer.

Det finns dock flera brister i det föreslagna instrumentet, vilka föredraganden föreslår åtgärdas på följande sätt:

- Det föreslagna instrumentet för stöd inför anslutningen är det enda av de tre stora geografiska instrumenten för yttre förbindelser som grundas på samrådsförfarandet. Detta får följderna inte bara för antagandet av detta instrument, utan även för antagandet av åtgärder för att genomföra denna ramförordning. Föredraganden anser det vara önskvärt att ändra den rättsliga grunden för detta instrument – artikel 181a – vid en framtida översyn av EG-fördraget genom att föra in en hänvisning till medbeslutandeförfarandet.
- Det föreslagna instrumentets ekonomiska mål är tämligen vagt. Föredraganden föreslår att stärka det genom att föra in en hänvisning till de marknadsorienterade ekonomiska reformer, inbegripet avreglering av priser och handel och tillämpning av WTO:s bestämmelser, som flera länder på västra Balkan borde genomföra innan de blir

medlemmar i EU. När det gäller Turkiet borde landets gradvisa integrering i den inre marknaden vara ytterligare ett ekonomiskt mål på medellång sikt i denna ramförordning.

- Europaparlamentets roll i utformningen av den fleråriga vägledande ramen är tämligen begränsad. Föredraganden anser att en strukturerad dialog, som inbegriper en årlig resolution avfattad av parlamentet några månader innan kommissionen avfattar sin årliga resolution om den fleråriga vägledande ramen, borde göra det möjligt för båda institutionerna att delta i samma utsträckning i utformandet av strategiska mål för föranslutningsprocessen. Sådana befogenheter får dock inte på något sätt inskränka parlamentets befogenhet som budgetmyndighet.
- Det nuvarande förslaget har inget förfalldatum, vilket är brukligt i instrument för yttre förbindelser av denna typ, och inte heller finns det någon bestämmelse om utvärdering efter halva tiden av hur väl programmen för stöd inför anslutningen fungerar. Föredraganden föreslår att båda sakerna inkluderas i förslaget för att förstärka föranslutningsprocessens demokratiska ansvarighet, öppenhet och legitimitet.

ÄNDRINGSFÖRSLAG

Utskottet för internationell handel uppmanar utskottet för utrikesfrågor att som ansvarigt utskott infoga följande ändringsförslag i sitt betänkande:

Kommissionens förslag¹

Parlamentets ändringar

Ändringsförslag 1
Skäl 2a (nytt)

(2a) Europaparlamentet välkomnade tillägget, genom Nicefördraget, av artikel 181a i EG-fördraget, men upprepade sin åsikt att det, med tanke på den politiska och budgetmässiga betydelsen av stöd inför anslutningen, vore mycket önskvärt att erforderliga åtgärder vidtas för genomförandet av det ekonomiska, finansiella och tekniska samarbetet med kandidatländer i enlighet med förfarandet i artikel 251 i EG-fördraget.

Motivering

De två övriga allmänna instrumenten till stöd för EU:s politik för bistånd till tredje land, nämligen instrumentet för utvecklingssamarbete och ekonomiskt samarbete och det

¹ Ännu ej offentliggjort i EUT.

europiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet, grundas båda på medbeslutandeförfarandet. Att grunda även instrumentet för stöd inför anslutningen på detta förfarande skulle ge konsekvens i förfarandena för alla tre stora geografiska instrument till stöd för gemenskapens bistånd till tredje länder.

Ändringsförslag 2
Skäl 11

(11) Genom stödet till kandidatländerna och de potentiella kandidatländerna bör de även i framtiden stödjas i sina ansträngningar att stärka de demokratiska institutionerna och rättsstaten, reformera den offentliga förvaltningen, respektera de mänskliga rättigheterna och minoriteters rättigheter, stödja utvecklingen av det civila samhället och främja regionalt samarbete samt försoning och återuppbyggnad, och stödet bör bidra till hållbar utveckling och minskad fattigdom i dessa länder och därför riktas in på en mängd olika åtgärder för institutionsuppbyggnad.

(11) Genom stödet till kandidatländerna och de potentiella kandidatländerna bör de även i framtiden stödjas i sina ansträngningar att stärka de demokratiska institutionerna och rättsstaten, **genomföra ekonomiska reformer med syfte att främja en marknadsekonomi och fri och rättvis handel, stärka konsumenternas rättigheter**, reformera den offentliga förvaltningen, respektera de mänskliga rättigheterna och minoriteters rättigheter, stödja utvecklingen av det civila samhället, **inbegripet stöd till icke-statliga organisationer**, och främja regionalt samarbete samt försoning och återuppbyggnad, och stödet bör bidra till hållbar utveckling och minskad fattigdom i dessa länder och därför riktas in på en mängd olika åtgärder för institutionsuppbyggnad.

Motivering

Syftet med detta ändringsförslag är att uppnå konsekvens mellan skälen och tillämpningsområdet i artikel 2 i denna förordning.

Ändringsförslag 3
Skäl 14

(14) Stödet bör tillhandahållas på grundval av en övergripande flerårig strategi, **med beaktande av** prioriteringarna inom ramen för stabiliserings- och associeringsprocessen samt de prioriteringar som **uppkommit under** föranslutningsprocessen.

(14) Stödet bör tillhandahållas på grundval av en övergripande flerårig strategi **som återspeglar** prioriteringarna inom ramen för stabiliserings- och associeringsprocessen, **målen med de stödmottagande ländernas inrikesreformer** samt de **strategiska** prioriteringar som **Europaparlamentet fastställt för** föranslutningsprocessen.

Motivering

Det är av mycket stor betydelse att Europaparlamentet är delaktigt i identifieringen, fastställandet och ordningen av prioriteringar inför anslutningen för såväl kandidatländer som potentiella kandidatländer. Tidigare utvidgningar visade tydligt att anslutningen väsentligen är av teknokratisk natur, vilket ger den innersta delen av den verkställande makten fördelar gentemot de nationella lagstiftande församlingarna. En starkare roll för Europaparlamentet och de nationella parlamenten i kandidatländer och potentiella kandidatländer skulle öka den demokratiska ansvarigheten, öppenheten och den inhemska kontrollen i föranslutningsprocessen.

Ändringsförslag 4 Skäl 17

(17) Stödet bör förvaltas i överensstämmelse med de regler för bistånd till tredjeländer som anges i förordning (EG) nr 1605/2002, med utnyttjande av strukturer som visat sig värdefulla under föranslutningsprocessen, såsom decentraliserad förvaltning, programmet för partnersamverkan och TAIEX, men möjlighet bör även ges att använda innovativa tillvägagångssätt, t.ex. genomförande tillsammans med medlemsstaterna i form av gemensam förvaltning när det gäller gränsöverskridande program vid Europeiska unionens yttre gränser.

(17) Stödet bör förvaltas i överensstämmelse med de regler för bistånd till tredjeländer som anges i förordning (EG) nr 1605/2002, med utnyttjande av strukturer som visat sig värdefulla under föranslutningsprocessen, såsom decentraliserad förvaltning, programmet för partnersamverkan och TAIEX, men möjlighet bör även ges att använda innovativa tillvägagångssätt, t.ex. genomförande tillsammans med medlemsstaterna i form av gemensam förvaltning när det gäller gränsöverskridande program vid Europeiska unionens yttre gränser. **Överföringen av kunskap och expertis angående genomförandet av gemenskapens regelverk, från medlemsstater som har relevanta erfarenheter till de stödmottagande länder som omfattas av denna förordning, torde vara särskilt fördelaktigt i detta sammanhang.**

Motivering

De medlemsstater som anslöt sig till EU år 2004 har ungefär femton års samlad erfarenhet av omfattande reformer inom den politiska, ekonomiska och offentliga sektorn, vilket skulle kunna vara av direkt nytta för mottagarna av detta instrument.

Ändringsförslag 5
Skäl 22

(22) Om ett stödmottagande land bryter mot de principer på vilka Europeiska unionen bygger, eller inte gör tillräckliga framsteg med avseende på Köpenhamnskriterierna eller de prioriteringar som fastställs i de europeiska partnerskapen eller partnerskapen för anslutning, måste rådet på grundval av ett förslag från kommissionen kunna vidta nödvändiga åtgärder.

(22) Om ett stödmottagande land bryter mot de principer på vilka Europeiska unionen bygger, eller inte gör tillräckliga framsteg med avseende på Köpenhamnskriterierna eller de prioriteringar som fastställs i de europeiska partnerskapen eller partnerskapen för anslutning, måste rådet på grundval av ett förslag från kommissionen kunna vidta nödvändiga åtgärder, **samtidigt som det omedelbart skall informera parlamentet om anledningarna till sitt beslut.**

Motivering

Detta ändringsförslag stärker, i linje med artikel 300.2 i EG-fördraget, parlamentets deltagande i det eventuella upphävandet av länders deltagande i gemenskapens stödprogram.

Ändringsförslag 6
Artikel 2, punkt 1, led c

(c) Ekonomiska reformer.

(c) **Marknadsorienterade** ekonomiska reformer, **inbegripet avreglering av priser och handel, gradvis integrering i den inre marknaden och genomförande av WTO:s bestämmelser och bestämmelserna från utvecklingsagendan från Doha.**

Motivering

Detta ändringsförslag förfinar denna förordnings ekonomiska huvudmål. I fråga om multilateral handel var Turkiet en av grundarna av Världshandelsorganisationen (WTO). Albanien, Kroatien och f.d. jugoslaviska republiken Makedonien blev medlemmar mellan 2000 och 2003. Serbien och Montenegro samt Bosnien och Hercegovina förhandlar för närvarande om medlemskap i WTO.

Ändringsförslag 7
Artikel 2, punkt 1, led e

(e) Utveckling av det civila samhället.

(e) Utveckling av det civila samhället, **inbegripet stöd till icke-statliga organisationer.**

Motivering

Se ändringsförslag 2.

Ändringsförslag 8
Artikel 4, punkt 2

(2) Kommissionen skall **årligen** meddela rådet och Europaparlamentet den vägledande fleråriga ramen.

(2) Kommissionen skall **i en årlig rapport** meddela rådet och Europaparlamentet den vägledande fleråriga ramen. **Denna rapport skall bl.a. fastlägga hur kommissionen ämnar genomföra de strategiska prioriteringar som parlamentet definierat för föranslutningsprocessen.**

Motivering

Den ovan strukturerade dialogen mellan de tre institutionerna skulle ge parlamentet möjlighet att uttrycka sina åsikter om prioriteringarna för föranslutningsprocessen, i form av en årlig resolution som kommissionen måste beakta innan den utformar sin årliga rapport om den fleråriga vägledande ramen.

Ändringsförslag 9
Artikel 4, punkt 2a (ny)

(2a) Den process som beskrivs i punkterna 1 och 2 påverkar inte Europaparlamentets och rådets befogenheter som lagstiftande myndigheter och budgetmyndigheter.

Motivering

Det är ytterst viktigt att slå fast att parlamentets inblandning i uppställandet av strategiska prioriteringar för föranslutningsprocessen på intet sätt skall inskränka dess befogenheter som budgetmyndighet.

Ändringsförslag 10
Artikel 17, punkt 2

(2) Om ett stödmottagande land underlåter att respektera dessa principer eller att fullgöra åtagandena i det berörda partnerskapet med Europeiska unionen, eller framstegen i riktning mot uppfyllande av

(2) Om ett stödmottagande land underlåter att respektera dessa principer eller att fullgöra åtagandena i det berörda partnerskapet med Europeiska unionen, eller framstegen i riktning mot uppfyllande av

kriterierna för anslutning är otillräckliga, får rådet med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen vidta lämpliga åtgärder avseende det stöd inför anslutningen som beviljas enligt denna förordning.

kriterierna för anslutning är otillräckliga, får rådet med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen vidta lämpliga åtgärder avseende det stöd inför anslutningen som beviljas enligt denna förordning, **samtidigt som det omedelbart skall informera parlamentet om anledningarna till sitt beslut.**

Motivering

Se ändringsförslag 5.

Ändringsförslag 11 Artikel 20a (ny)

Artikel 20a

Halvtidsutvärdering

Kommissionen skall senast den 30 juni 2010 till Europaparlamentet och rådet lägga fram en rapport om genomförandet av denna förordning under de tre första åren som den tillämpats, om så är lämpligt tillsammans med ett lagstiftningsförslag om nödvändiga ändringar i förordningen.

Motivering

Att genomföra en sådan halvtidsutvärdering skulle tillåta varje institution att reagera på potentiella utmaningar i föranslutningsprocessen som uppstår efter det att instrumentet trätt i kraft den 1 januari 2007.

Ändringsförslag 12 Artikel 21, rubrik

Ikraftträdande

Varaktighet

Ändringsförslag 13 Artikel 21, stycke 2

Den skall tillämpas från och med den

Den skall tillämpas från och med den
1 januari 2007 **till och med den**

1 januari 2007.

31 december 2013.

Motivering

Det är önskvärt att detta instruments varaktighet överensstämmer med budgetplanen 2007-2013, ur både politisk och budgetmässig synvinkel.

ÄRENDETS GÅNG

Titel	Förslag till rådets förordning om upprättande av ett instrument för stöd inför anslutningen
Förfarandenummer	KOM(2004)0627 – C6-0047/2005 – 2004/0222(CNS)
Ansvarigt utskott	AFET
Rådgivande utskott Tillkännagivande i kammaren	INTA 7.3.2005
Förstärkt samarbete	ja
Föredragande av yttrande Utnämning	Zbigniew Zaleski 25.10.2004
Behandling i utskott	18.1.2005 12.7.2005
Antagande av förslag	30.8.2005
Slutomröstning: resultat	för: 26 emot: 0 nedlagda röster: 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Kader Arif, Enrique Barón Crespo, Daniel Caspary, Nigel Farage, Christofer Fjellner, Glyn Ford, Béla Glattfelder, Sajjad Karim, Caroline Lucas, Erika Mann, Helmuth Markov, David Martin, Javier Moreno Sánchez, Georgios Papastamkos, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Tokia Saïfí, Peter Št'astný, Johan Van Hecke, Zbigniew Zaleski
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Panagiotis Beglitis, Albert Deß, Pierre Jonckheer, Zuzana Roithová, Antolín Sánchez Presedo, Ivo Strejček
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 178.2)	Sergio Berlato

25.10.2005

YTTRANDE FRÅN BUDGETUTSKOTTET

till utskottet för utrikesfrågor

över förslaget till rådets förordning om upprättande av ett instrument för stöd inför anslutningen

(KOM(2004)0627 – C6-0047/2005 – 2004/0222(CNS))

Föredragande: Ville Itälä

KORTFATTAD MOTIVERING

Det råder inget tvivel om att kommissionens insatser för att effektivisera och förbättra effektiviteten och konsekvensen hos EU:s externa instrument måste stödjas. Dessa insatser gör även att de föreslagna instrumenten förslår långt när det gäller att säkra en flexiblare inställning till att anpassa dessa instrument till en internationell situation som kännetecknas av föränderliga omständigheter och osäkerhet.

Faktum är att i fråga om politik kanske instrumenten till och med går för långt när det gäller "reform". Det som föreslås är ett stycke "fullmaktslagstiftning", och för att uttrycka det klart är det kommissionen som får fullmakten. Förordningen är en "ramförordning" som snarare beskriver förfarandena för beslutsfattande än själva politiken.

Detta har haft återverkningar på hur förslagen mottagits och fastän de nödvändiga inslagen av förenkling och anpassningsbarhet måste bibehållas tycks det klart att man måste finna ett sätt att ge parlamentet mer inflytande över politikens innehåll utan att skapa en alltför rigid förordning.

Föredraganden föreslår därför att inrätta ett förfarande där kommissionen för parlamentet presenterar ett dokument för den fleråriga politiska strategin som även skulle innehålla vägledande uppgifter om de ekonomiska anslagen. Politikens innehåll och de vägledande anslagen skulle diskuteras med de ansvariga utskotten och sedan utvärderas av parlamentet (t.ex. genom en resolution), men först efter det att man antagit sin årliga rapport om den årliga politiska strategin. Om kommissionen inte tillräckligt skulle beakta parlamentets åsikt när de fleråriga strategierna slutligen antas (genom kommittéförfarande) skulle parlamentet alltid kunna ingripa i budgetförfarandet för att driva igenom sina prioriteringar via budgeten. Detta förfarande skulle inte inverka på parlamentets budgetbefogenheter. Ett sådant förfarande

skulle kunna trygga parlamentets behov av inflytande över politiken genom de befintliga lagstiftnings- och budgetförfarandena utan att skapa en rigid och alltför reglerad lagstiftning som skulle hindra kommissionen från att ge bistånd på ett effektivt sätt och vara till men för kommissionens behov av flexibilitet.

När det gäller budgetbeloppen för förordningen i dess helhet betonar föredraganden att förslagen läggs fram i enlighet med artikel 181a i EG-fördraget (ekonomiskt och finansiellt samarbete). Detta är inte en artikel som omfattas av medbeslutandeförfarandet utan den medger enbart att parlamentet hörs. I det interinstitutionella avtalet av den 6 maj 1999 omfattas de finansiella bestämmelser för rättsakter av punkt 34:

”Om rådet avser att införa en finansiell referens är detta endast ett uttryck för lagstiftarens önskan och påverkar inte budgetmyndighetens befogenheter så som de anges i fördraget.”

Även om enbart rådet nämns i denna punkt anser föredraganden att parlamentet kan föreslå att en finansiell referens införs för detta instrument mot bakgrund av att detta nämns uttryckligen i resolutionen om den nya budgetplanen 2007–2013. Denna referens bör naturligtvis stämma överens med det beslutet. Referensen skulle vara icke bindande i enlighet med villkoren i artikel 34 i det interinstitutionella avtalet.

ÄNDRINGSFÖRSLAG

Budgetutskottet uppmanar utskottet för utrikesfrågor att som ansvarigt utskott infoga följande ändringsförslag i sitt betänkande:

Förslag till lagstiftningsresolution

Ändringsförslag 1 Punkt 1a (ny)

1a. Europaparlamentet betonar att de anslag som anges i förslaget till beslut enbart är riktgivande till dess man ingått ett avtal om budgetplanen för perioden 2007 och de därpå följande åren.

Ändringsförslag 2 Punkt 1b (ny)

1b. Europaparlamentet begär att kommissionen, efter det att nästa budgetplan antagits, bekräftar de belopp som anges i förslaget till förordning eller, vid behov, överlämnar de justerade beloppen till Europaparlamentet och rådet för godkännande och således garanterar att de är förenliga med taken.

Förslag till förordning

Kommissionens förslag¹

Parlamentets ändringar

Ändringsförslag 3 Skäl 18

(18) De åtgärder som behövs för att genomföra delen övergångsstöd och institutionsuppbyggnad och delen regionalt och gränsöverskridande samarbete är förvaltningsåtgärder som gäller genomförandet av program med betydande budgetkonsekvenser. De bör därför antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter, genom att vägledande fleråriga programplaneringsdokument läggs fram för en förvaltningskommitté.

(18) De åtgärder som behövs för att genomföra delen övergångsstöd och institutionsuppbyggnad och delen regionalt och gränsöverskridande samarbete är förvaltningsåtgärder som gäller genomförandet av program med betydande budgetkonsekvenser. De bör därför antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter, genom att vägledande fleråriga programplaneringsdokument läggs fram för en förvaltningskommitté. **Vederbörlig hänsyn skall även tas till förfarandet i artikel 4.2 när detta är tillämpligt.**

Motivering

Det är nödvändigt att parlamentet har inflytande även över strategidokumentet eftersom den föreslagna förordningen är av allmän karaktär. Det är orimligt att "strategin" enbart skall bestämmas av rådet i ett medbeslutandeinstrument. Inflytandet kan garanteras genom ett förfarande som är förenligt med befintliga bestämmelser om lagstiftning, budget och kommittéförfarande samtidigt som man ser till att undvika rigid överreglering som skulle göra det svårt att reagera på förändrade behov på det internationella området.

Ändringsförslag 4 Skäl 19

(19) De åtgärder som behövs för att genomföra delarna regional utveckling, utveckling av mänskliga resurser och landsbygdsutveckling liknar i hög grad de förfaranden som används inom strukturfonderna och de bör därför antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som

(19) De åtgärder som behövs för att genomföra delarna regional utveckling, utveckling av mänskliga resurser och landsbygdsutveckling liknar i hög grad de förfaranden som används inom strukturfonderna och de bör därför antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som

¹ Ännu ej offentliggjort i EUT.

skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter, dels av rådgivande kommittéer, dels av förvaltningskommittéer, så att de beslutsförfaranden som gäller för strukturfonderna kan användas så långt som möjligt.

skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter, dels av rådgivande kommittéer, dels av förvaltningskommittéer, så att de beslutsförfaranden som gäller för strukturfonderna kan användas så långt som möjligt. **Vederbörlig hänsyn skall även tas till förfarandet i artikel 4.2 när detta är tillämpligt.**

Motivering

Se ändringsförslag 3.

Ändringsförslag 5 Artikel 4, punkt 1

(1) Kommissionen skall på grundval av ett strategiskt perspektiv **och** med **beaktande av** budgetplanen, de europeiska partnerskapen och partnerskapen för anslutning fastställa **en** vägledande **flerårig ram** där tilldelningen av medel anges för varje del och land, samt vid behov för varje tema. **Denna ram** skall årligen ses över med hänsyn till en rad objektiva kriterier, bland annat förmågan att tillgodogöra sig stödet, behovsbedömning, uppfyllandet av villkoren och förvaltningskapaciteten. **Den** skall också vid behov ses över med tanke på exceptionella stödåtgärder eller interimsprogram som antagits enligt förordningen om upprättande av ett stabilitetsinstrument. De medel som anslås för program för gränsöverskridande samarbete med medlemsstater skall uppgå till minst samma belopp som motsvarande finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden.

(1) Kommissionen skall på grundval av ett strategiskt perspektiv, **som är förenligt** med budgetplanen, **och** de europeiska partnerskapen och partnerskapen för anslutning fastställa **ett** vägledande **dokument för den fleråriga politiska strategin** där **den vägledande** tilldelningen av medel anges för varje del och land, samt vid behov för varje tema. **Detta dokument** skall årligen ses över **i enlighet med förfarandet i artikel 4.2** med hänsyn till en rad objektiva kriterier, bland annat förmågan att tillgodogöra sig stödet, behovsbedömning, uppfyllandet av villkoren och förvaltningskapaciteten. **Det** skall också vid behov ses över med tanke på exceptionella stödåtgärder eller interimsprogram som antagits enligt förordningen om upprättande av ett stabilitetsinstrument. De medel som anslås för program för gränsöverskridande samarbete med medlemsstater skall uppgå till minst samma belopp som motsvarande finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden.

Motivering

Se ändringsförslag 3.

Ändringsförslag 6
Artikel 4, punkt 2

(2) Kommissionen *skall årligen meddela rådet och Europaparlamentet* den vägledande *fleråriga ramen*.

(2) *Senast den 30 september år n-2 skall kommissionen för varje utrikespolitiskt instrument lägga fram ett dokument för den fleråriga politiska strategin som även skall innehålla ett särskilt kapitel om en vägledande flerårig finansiell ram. Detta dokument skall normalt omfatta tre år. Europaparlamentet skall under år n-1 utvärdera varje politiskt dokument och dess vägledande ekonomiska ram efter det att dess resolution om den årliga politiska strategin för år n antagits. Detta förfarande skall inte inverka på parlamentets budgetbefogenheter, och det syftar till att garantera konsekvens i fastställandet av politiska prioriteringar och i anpassningen av dessa på budgetnivå. Beslut om att omvandla en potentiell kandidat till en föranslutningskandidat enligt förfarandet i artikel 18 som medför betydande konsekvenser för budgeten skall föregås av en gemensam överenskommelse av budgetmyndigheten.*

Kommissionen skall, före antagandet av den fleråriga ramen, överlämna förslaget till text till Europaparlamentet och rådet. Senast tre månader efter det att förslaget till text lämnats in får varje institution antingen lägga fram ändringsförslag, om den anser att förslaget till text inte uppfyller de mål som fastställts av den lagstiftande myndigheten, eller motsätta sig antagandet av texten och eventuellt be kommissionen att överlämna ett förslag till rättsakt, som skall antas i enlighet med artikel 251 i fördraget.

Motivering

Det är nödvändigt att parlamentet har inflytande även över strategidokumenterna eftersom den föreslagna förordningen är av allmän karaktär. Det är orimligt att "strategin" enbart skall bestämmas av rådet i ett medbeslutandeinstrument. Inflytandet kan garanteras genom ett

förfarande som är förenligt med befintliga bestämmelser om lagstiftning, budget och kommittéförfarande samtidigt som man ser till att undvika rigid överreglering som skulle göra det svårt att reagera på förändrade behov på det internationella området.

Europaparlamentet skulle i princip kunna insistera på att lagstiftningsförfarandet i artikel 251 skall tillämpas för antagandet av strategidokumenten, men för att ge kommissionen lite flexibilitet föreslås det ett förfarande där strategidokumenten kan beslutas om genom kommittéförfarandet, under förutsättning att ingen av institutionerna motsätter sig detta. Detta skulle betyda att det lagstiftande förfarandet endast måste följas om kommissionens förslag till text stöter på stort motstånd av den lagstiftande myndigheten. Det förutsätts i detta ändringsförslag att den rättsliga grunden för föranslutningsinstrumentet kommer att ändras till artikel 251 (medbeslutande).

Med tanke på att stödmottagande länder som för närvarande finansieras under olika utgiftskategorier i budgetplanen (utgiftskategorierna 4 och 7) i den nya budgetplanen kommer att finansieras under samma utgiftskategori, måste budgetmyndigheten garantera att den ändrade statusen till "kandidatland" (vilket normalt innebär mer finansiering) är förenlig med taket. Detta ligger även i linje med Reimer Böges betänkande om en framtida budgetplan (artikel 29) samt med parlamentets nuvarande budgetbefogenheter såsom återspeglas i enlighet besluten om och bilagorna till anpassningen och revideringen av den nuvarande budgetplanen för utvidgningen (betänkande av Reimer Böge och Joan Colom i Naval, A5-0117/2003).

Ändringsförslag 7
Artikel 4, punkt 4a (ny)

(4a) De resurser som finns tillgängliga för åtaganden från detta instrument fastställs, som vägledning och enligt ordalydelsen i punkt 34 i det interinstitutionella avtalet av den 6 maj 1999 mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin¹ och förbättring av budgetförfarandet, till 16 120 000 000 EUR för en period av 7 år med början den 1 januari 2007.

¹ EGT C 172, 18.6.1999, s. 1. Avtalet ändrat genom Europaparlamentets och rådets beslut 2003/429/EG (EUT L 147, 14.6.2003, s. 25).

Motivering

Referensbeloppet stämmer överens med parlamentets förhandlingsposition (Reimer Böges betänkande). Beloppet är beräknat på kommissionens finansieringsöversikt för detta program

(i gällande priser), till vilken 1 467 000 000 EUR i gällande priser lagts till.

Dessutom kan referensbeloppet inte fastställas förrän ett beslut har nåtts om budgetplanen.

Så snart ett beslut har fattats skall kommissionen vid behov lägga fram ett lagstiftningsförslag om fastställande av det finansiella referensbeloppet med hänsyn till det tillämpliga taket i budgetplanen (se ändringsförslag till lagstiftningsresolutionen). Referensbeloppet anges bland villkoren i punkt 34 i det interinstitutionella avtalet (som inte antas enligt medbeslutandeförfarandet).

Ändringsförslag 8 Artikel 10, punkt 1

(1) Kommissionen skall ansvara för genomförandet av denna förordning, i enlighet med förfarandet i artikel 11.

(1) Kommissionen skall ansvara för genomförandet av denna förordning, i enlighet med **den politiska strategin i artikel 4 och** förfarandet i artikel 11.

Motivering

Se ändringsförslag 3.

Ändringsförslag 9 Artikel 11, led da (nytt)

da) I den mån ovannämnda åtgärder avser dokumenten för den politiska strategin och deras fleråriga vägledande finansiella ramar skall kommissionen ta vederbörlig hänsyn till parlamentets utvärdering i enlighet med artikel 4.2.

Motivering

Se ändringsförslag 3.

Ändringsförslag 10 Artikel 12, punkt 1

(1) Stöd inom ramen för denna förordning får användas bland annat för finansiering av investeringar, upphandlingar, bidrag, inbegripet räntesubventioner, särskilda lån, lånegarantier och ekonomiskt stöd, stöd till

(1) Stöd inom ramen för denna förordning får användas bland annat för finansiering av investeringar, upphandlingar, bidrag, inbegripet räntesubventioner, särskilda lån, lånegarantier och ekonomiskt stöd, stöd till

ett lands budget och andra särskilda former av budgetstöd, och bidrag till internationella finansiella institut eller regionala utvecklingsbankers kapital. En förutsättning för budgetstödet skall vara att partnerlandets förvaltning av sina offentliga finanser är tillräckligt öppen, tillförlitlig och effektiv, och att partnerlandet har infört väl definierad sektorspolitik eller makroekonomisk politik som godkänts av internationella finansiella institut.

ett lands budget och andra särskilda former av budgetstöd, och bidrag till internationella finansiella institut eller regionala utvecklingsbankers kapital. En förutsättning för budgetstödet **och andra specifika former av budgetbistånd** skall vara att partnerlandets förvaltning av sina offentliga finanser är tillräckligt öppen, tillförlitlig och effektiv, och att partnerlandet har infört väl definierad sektorspolitik eller makroekonomisk politik som godkänts av internationella finansiella institut **och kommissionen**.

Motivering

Kommissionen bör även spela en aktiv roll i att se till att de relevanta villkoren uppfylls.

Det måste i fråga om budgetstöd i allmänhet krävas tillfredsställande ansvarighet från partnerlandets sida.

Ändringsförslag 11 Artikel 18

Om ett stödmottagande land som förtecknas i bilaga I enligt ett beslut av rådet i enlighet med artikel 49 första stycket första meningen i Fördraget om Europeiska unionen beviljas status som kandidatland, skall rådet med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen överföra landet från bilaga I till bilaga II.

Om ett stödmottagande land som förtecknas i bilaga I enligt ett beslut av rådet i enlighet med artikel 49 första stycket första meningen i Fördraget om Europeiska unionen beviljas status som kandidatland, skall rådet med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen överföra landet från bilaga I till bilaga II. **Konsekvenserna för budgeten av detta beslut skall vara föremål för ett föregående gemensamt beslut av budgetmyndigheten.**

Motivering

Med tanke på att stödmottagande länder som för närvarande finansieras under olika utgiftskategorier i budgetplanen (utgiftskategorierna 4 och 7) i den nya budgetplanen kommer att finansieras under samma utgiftskategori måste budgetmyndigheten garantera att den ändrade statusen till "kandidatland" (vilket normalt innebär mer finansiering) överensstämmer med taket. Detta ligger även i linje med Reimer Böges betänkande om en framtida budgetplan (artikel 29) samt med parlamentets nuvarande budgetbefogenheter i enlighet med besluten om och bilagorna till anpassningen och revideringen av den nuvarande budgetplanen för utvidgningen (betänkande av Reimer Böge och Joan Colom i Naval,

A5-0117/2003).

ÄRENDETS GÅNG

Titel	Förslag till rådets förordning om upprättande av ett instrument för stöd inför anslutningen			
Referensnummer	KOM(2004)0627 – C6-0047/2005 – 2004/0222(CNS)			
Ansvarigt utskott	AFET			
Yttrande Tillkännagivande i kammaren	BUDG 7.3.2005			
Förstärkt samarbete – tillkännagivande i kammaren	nej			
Föredragande av yttrande Utnämning	Ville Itälä 31.1.2005			
Behandling i utskott	20.4.2005	13.7.2005	14.9.2005	11.10.2005
Antagande	11.10.2005			
Slutomröstning: resultat	+ : 39 - :			
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Reimer Böge, Simon Busuttil, Paulo Casaca, Valdis Dombrovskis, Bárbara Dührkop Dührkop, James Elles, Hynek Fajmon, Szabolcs Fazakas, Salvador Garriga Polledo, Neena Gill, Dariusz Maciej Grabowski, Ingeborg Gräßle, Louis Grech, Nathalie Griesbeck, Catherine Guy-Quint, Ville Itälä, Anne E. Jensen, Wiesław Stefan Kuc, Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk, Alain Lamassoure, Janusz Lewandowski, Vladimír Maňka, Mario Mauro, Jan Mulder, Gérard Onesta, Giovanni Pittella, Antonis Samaras, Anders Samuelsen, Esko Seppänen, Nina Škottová, László Surján, Helga Trüpel, Yannick Vaugrenard, Kyösti Tapio Virrankoski, Ralf Walter			
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Hans-Peter Martin, Jean-Claude Martinez, Peter Šťastný			
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 178.2)				
Anmärkningar (tillgängliga på ett enda språk)				

14.7.2005

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR REGIONAL UTVECKLING

till utskottet för utrikesfrågor

över förslaget till rådets förordning om upprättande av ett instrument för stöd inför anslutningen

(KOM(2004)0627 – C6-0047/2005 – 2004/0222(CNS))

Föredragande: Gábor Harangozó

KORTFATTAD MOTIVERING

Kommissionens förslag till förordning ersätter de nuvarande föranslutningsinstrumenten och även Cards-programmet för länderna på Balkanhalvön samt förenklar gemenskapens tidigare instrument för stöd till eventuella kandidatländer¹ och till dagens kandidatländer².

Genom att de finansiella instrumenten enligt förslaget stramas åt blir de olika åtgärderna svårare att urskilja. I själva verket sägs inget alls om finansieringsnivåer för stödmottagande länder och regioner eller om fördelningen av resurser mellan olika mål och delar.

På grund av förslagens allmänna utformning kan Europaparlamentet inte kontrollera föranslutningsprocessen och den nya förordningen. Som stöd för förordningen kommer kommissionen att införa genomförandebestämmelser som går utöver ett genomförande av de politiska prioriteringar som angetts av rådet och Europaparlamentet på detta område. Den faktiska behörigheten att allokera resurser och förvalta genomförandet överförs faktiskt i realiteten till kommissionen inom ramen för dess tämligen snåriga kommittéförfarande. I förslaget föreslås dessutom att man ger EU-institutionernas verkställande organ ytterligare lagstiftningsbefogenheter.

Föredraganden anser därför att det skulle vara önskvärt att genomförandebestämmelserna läggs fram inför Europaparlamentet innan några beslut fattas gällande detta. Det vore också önskvärt att kommissionen tydliggör de grundläggande delar som nämnts tidigare. Rent generellt skulle en ökad dialog med mottagarländerna angående de nya instrumenten och genomförandebestämmelserna uppskattas.

Även om kommissionen föreslår konsekvens, enhetlighet och förenkling för de tre nya geografiska instrumenten, blir föranslutningsinstrumentet enbart föremål för ett

¹ Albanien, Bosnien och Hercegovina, Serbien och Montenegro samt före detta jugoslaviska republiken Makedonien.

² Kroatien och Turkiet.

samrådsförfarande. Med tanke på budgetaspekterna och den politiska dimensionen när det gäller de frågor som berörs i samband med ett instrument för stöd inför anslutningen, anser emellertid föredraganden att det krävs en revidering av den rättsliga grunden för att skapa verklig insyn. Framför allt krävs det emellertid att man tillämpar medbeslutandeförfarandet för att stärka Europaparlamentets delaktighet. Det vore dessutom önskvärt om förslaget kunde förstärka Europaparlamentets möjligheter till förhandskontroll, så att parlamentet verkligen kan delta i alla stadier av genomförandet.

Tyvärr deltar Europaparlamentet exempelvis inte i den fleråriga preliminära planeringen, trots att en flerårig ekonomisk planering med efterföljande planering är absolut nödvändig utifrån ett regionalpolitiskt perspektiv.

En av lärdomarna från de nuvarande föranslutningsprogrammen är att effektiviteten för institutionsbyggande projekt för att förbereda insatser via struktur- och sammanhållningsfonderna tidigare ofta försämrats av att kandidatländernas ministerier fått ändrade ansvarsområden och på grund av bristande erfarenhet hos respektive myndigheter. För att skapa ökad enhetlighet och en konsekvent linje borde man därför föreslå att det inrättas ansvariga genomförandeorgan inom varje enskilt land för såväl föranslutningsinstrumenten som strukturfonderna längre fram. Erfarenheterna från en korrekt förvaltning av föranslutningsstödet är i själva verket en nödvändig förutsättning för att man senare skall kunna komma i fullt åtnjutande av insatser via struktur- och sammanhållningsfonderna.

Begreppet ”gränsöverskridande samarbete” innebär att man måste utveckla ett synsätt som till största delen bygger på strukturfondernas principer om socioekonomisk och territoriell sammanhållning, vilket är utmärkande för EU. Man måste emellertid även i fortsättningen ha kontroll över de resurser som avsätts för gränsöverskridande samarbete.

Det nya instrumentet måste åtföljas av garantier för tydlighet och förutsebarhet för Europeiska unionens åtaganden gentemot sina partnerländer. Instrumentet måste med andra ord göra det möjligt att informera varje partnerskapsområde om den indikativa storleken på de fleråriga medel som preliminärt ställs till förfogande under hela den period som budgetplanen omfattar, så att långsiktiga projekt kan utvecklas på ett effektivt sätt.

Gränsöverskridande verksamhet kräver att bilaterala avtal mellan de berörda medlemsstaterna och tredje land ingås, i vilka man bestämmer metoderna för ekonomisk kontroll och granskning samt återbetalningssätt vid eventuella oegentligheter. För att undvika att medel går förlorade om en medlemsstat och ett partnerland av rättsliga eller tekniska skäl inte kan komma överens om att inrätta ett gemensamt förvaltningssystem inom rimlig tid, bör kommissionen medge en möjlighet att tillämpa programmet för gränsöverskridande samarbete via olika förvaltningssystem. Alternativa genomförandemodeller bör beaktas om en gemensam förvaltning inte kan tillämpas.

För att slutligen undvika problem i samband med gemensam förvaltning, bör komplementariteten mellan instrumentet för stöd inför anslutningen och det europeiska granskings- och partnerskapsinstrumentet klargöras ytterligare, eftersom förekomsten av två olika instrument med ett likartat innehåll angående gränsöverskridande samarbete kan leda till bristande samordning. En särskild genomförandeförordning för gränsöverskridande samarbete skulle därför vara mycket välkommen.

ÄNDRINGSFÖRSLAG

Utskottet för regional utveckling uppmanar utskottet för utrikesfrågor att som ansvarigt utskott infoga följande ändringsförslag i sitt betänkande:

Kommissionens förslag¹

Parlamentets ändringar

Ändringsförslag 1 Skäl 1

(1) I syfte att effektivisera gemenskapens bistånd till tredjeländer har det utarbetats en ny ram med bestämmelser om hur stödinsatser skall planeras och tillhandahållas. Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr ... av den ... upprättas ett finansieringsinstrument för utvecklingssamarbete och ekonomiskt samarbete. Enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr ... av den ... upprättas ett europeiskt grannskaps- och partnerskapsinstrument. Det här instrumentet utgör det tredje generella instrument som direkt understöder Europeiska unionens politik för bistånd till tredjeländer.

(1) I syfte att effektivisera gemenskapens bistånd till tredjeländer har det utarbetats en ny ram med bestämmelser om hur stödinsatser skall planeras och tillhandahållas. Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr ... av den ... upprättas ett finansieringsinstrument för utvecklingssamarbete och ekonomiskt samarbete. Enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr ... av den ... upprättas ett europeiskt grannskaps- och partnerskapsinstrument. Det här instrumentet utgör det tredje generella instrument som direkt understöder Europeiska unionens politik för bistånd till tredjeländer. **Med hänsyn till instrumentens tydliga utvecklingsinriktning kommer artiklarna 181a och 179 i EG-fördraget att ligga till grund för varje instrument.**

Motivering

Det räcker inte att som kommissionen föreslår grunda instrumentet för stöd inför anslutningen på artikel 181a i EG-fördraget, enligt vilken instrumentet skall antas enligt samrådsförfarandet. Eftersom några av de stödmottagande länderna klassificeras som utvecklingsländer borde anslutningsinstrumentet även grundas på fördragets artikel om utveckling, artikel 179, även om instrumentets syfte inte är utvecklingen i sig, utan att förbereda länderna inför anslutningen. Utvecklingsaspekterna har en avgörande betydelse för stödet inför anslutningen, och därför måste artikel 179 också nämnas.

¹ Ännu ej offentliggjort i EUT.

Ändringsförslag 2
Skäl 11

(11) Genom stödet till kandidatländerna och de potentiella kandidatländerna bör de **även i framtiden** stödjas i sina ansträngningar att stärka de demokratiska institutionerna och rättsstaten, reformera den offentliga förvaltningen, respektera de mänskliga rättigheterna och minoriteters rättigheter, stödja utvecklingen av det civila samhället och främja regionalt samarbete samt försoning och återuppbyggnad, och stödet bör bidra till hållbar utveckling och minskad fattigdom i dessa länder och därför riktas in på en mängd olika åtgärder för institutionsuppbyggnad.

(11) Genom stödet till kandidatländerna och de potentiella kandidatländerna bör de stödjas i sina ansträngningar att stärka de demokratiska institutionerna och rättsstaten, reformera den offentliga förvaltningen, **förbereda provisoriska nationella utvecklingsplaner som överensstämmer med EU:s bestämmelser**, respektera de mänskliga rättigheterna och minoriteters rättigheter, stödja utvecklingen av det civila samhället och främja regionalt samarbete samt försoning och återuppbyggnad, och stödet bör bidra till hållbar utveckling och minskad fattigdom i dessa länder och därför riktas in på en mängd olika åtgärder för institutionsuppbyggnad.

Motivering

Enligt artikel 55 i Europaparlamentets resolution om den regionala integrationen i västra Balkan (B6 0094/2005/rev.) skall EU ”uppmuntra och stödja samtliga regeringar i regionen att förbereda EU-kompatibla provisoriska nationella utvecklingsplaner, liknande den Turkiet har utarbetat, för att bygga upp en institutionell mottagningskapacitet för framtida EU-stöd, särskilt på områdena för utveckling av landsbygden, infrastruktur och mänskliga resurser”, oaktat deras ställning som officiella eller potentiella kandidatländer.

Ändringsförslag 3
Skäl 12

(12) Stödet till kandidatländerna bör dessutom riktas in på antagandet och genomförandet av gemenskapens hela regelverk, och i synnerhet förbereda kandidatländerna för genomförandet av gemenskapens jordbruks- och sammanhållningspolitik.

(12) Stödet till kandidatländerna bör dessutom riktas in på antagandet och genomförandet av gemenskapens hela regelverk, och i synnerhet förbereda kandidatländerna för genomförandet av gemenskapens jordbruks- och sammanhållningspolitik. **Detta bör ske genom utarbetande av lämpliga strategiska dokument där det anges vilken budget som krävs för att trygga samfinansiering, motsvarande nationella utvecklingsstrategier och gemenskapens prioriteringar, så att anslutningsstödet därmed koncentreras på ett fåtal**

strategiska prioriterade områden.

Ändringsförslag 4
Skäl 13

(13) Stödet till de potentiella kandidatländerna får inbegripa en viss anpassning till gemenskapens regelverk **och** stöd till investeringsprojekt.

(13) Stödet till de potentiella kandidatländerna får inbegripa en viss anpassning till gemenskapens regelverk, **vilket underlättar utarbetandet av provisoriska nationella utvecklingsplaner som överensstämmer med EU:s bestämmelser och som syftar till att bygga upp en institutionell mottagningskapacitet för framtida EU-stöd, särskilt på områdena för utveckling av landsbygden, infrastruktur och mänskliga resurser samt stöd till investeringsprojekt.**

Motivering

Se motiveringen till ändringsförslag 24.

Ändringsförslag 5
Skäl 14

(14) Stödet bör tillhandahållas på grundval av en övergripande flerårig strategi, **med beaktande av** prioriteringarna inom ramen för stabiliserings- och associeringsprocessen samt de prioriteringar som **uppkommit** under föranslutningsprocessen.

(14) Stödet bör tillhandahållas på grundval av en övergripande flerårig strategi **som återspeglar** prioriteringarna inom ramen för stabiliserings- och associeringsprocessen, **de stödmottagande ländernas mål för sina interna reformer** samt de prioriteringar som **gjorts av Europaparlamentet** under föranslutningsprocessen.

Motivering

Det är viktigt att den övergripande fleråriga strategin beaktar både gemenskapens och mottagarländernas prioriteringar.

Ändringsförslag 6
Skäl 15

(15) Delarna övergångsstöd och institutionsuppbyggnad samt regionalt och

(15) Delarna övergångsstöd och institutionsuppbyggnad, **utveckling av**

gränsöverskridande samarbete bör vara tillgängliga för samtliga stödmottagande länder, så att länderna kan stödjas vid övergången och tillnärmningen till EU och det regionala samarbetet länderna emellan kan främjas.

mänskliga resurser samt regionalt och gränsöverskridande samarbete bör vara tillgängliga för samtliga stödmottagande länder, så att länderna kan stödjas vid övergången och tillnärmningen till EU och det regionala samarbetet länderna emellan **och mellan nuvarande och framtida medlemsstater** kan främjas.

Motivering

För att gemensam planering inom ramen för det gränsöverskridande samarbetet skall vara möjlig bör medlemsstaterna också finnas med i bilden, eftersom de sannolikt kommer att samarbeta med de stödmottagande länderna.

Ändringsförslag 7 Skäl 16

(16) Delarna regional utveckling, **utveckling av mänskliga resurser** och landsbygdsutveckling bör vara tillgängliga enbart för länder som erkänts som kandidatländer, så att de kan bistås i förberedelserna för tiden efter anslutningen, i synnerhet för genomförandet av gemenskapens sammanhållnings- och landsbygdsutvecklingspolitik.

(16) Delarna regional utveckling och landsbygdsutveckling bör vara tillgängliga enbart för länder som erkänts som kandidatländer, så att de kan bistås i förberedelserna för tiden efter anslutningen, i synnerhet för genomförandet av gemenskapens sammanhållnings- och landsbygdsutvecklingspolitik.

Ändringsförslag 8 Skäl 16a (nytt)

(16a) Delarna regional utveckling, mänskliga resurser och landsbygdsutveckling bör under programplaneringsperioden främja en högre grad av medverkan från regionala och lokala myndigheters sida och stärka partnerskapsprincipen, i linje med EU:s decentraliserade förvaltning av strukturpolitiken, samt bana väg för strukturfondernas regelverk.

Ändringsförslag 9
Skäl 18

(18) De åtgärder som behövs för att genomföra delen övergångsstöd och institutionsuppbyggnad och delen regionalt och gränsöverskridande samarbete är förvaltningsåtgärder som gäller genomförandet av program med betydande budgetkonsekvenser. De bör därför antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter, genom att vägledande fleråriga programplaneringsdokument läggs fram för en förvaltningskommitté.

(18) De åtgärder som behövs för att genomföra delen övergångsstöd och institutionsuppbyggnad och delen regionalt och gränsöverskridande samarbete är förvaltningsåtgärder som gäller genomförandet av program med betydande budgetkonsekvenser. De bör därför antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter, genom att vägledande fleråriga programplaneringsdokument läggs fram för en förvaltningskommitté. ***Dessutom måste ett interinstitutionellt förfarande tas fram så att parlamentet kan medverka fullt ut vid utarbetandet av de vägledande fleråriga programplaneringsdokumenten och kan utöva en politisk kontroll.***

Motivering

Med hänsyn till de politiska och budgetmässiga aspekterna på de frågor som berörs av stödet inför anslutningen är det av största vikt att man tar fram ett lämpligt interinstitutionellt förfarande som kan garantera att parlamentet involveras i tillräcklig utsträckning.

Ändringsförslag 10
Skäl 22

(22) Om ett stödmottagande land bryter mot de principer på vilka Europeiska unionen bygger, eller inte gör *tillräckliga* framsteg med avseende på Köpenhamnskriterierna eller de prioriteringar som fastställs i de europeiska partnerskapen eller partnerskapen för anslutning, måste rådet på grundval av ett förslag från kommissionen kunna vidta nödvändiga åtgärder.

(22) Om ett stödmottagande land bryter mot de principer på vilka Europeiska unionen bygger, eller inte gör *tillräckliga* framsteg med avseende på Köpenhamnskriterierna eller de prioriteringar som fastställs i de europeiska partnerskapen eller partnerskapen för anslutning, måste rådet på grundval av ett förslag från kommissionen ***och efter att ha hört Europaparlamentet*** kunna vidta nödvändiga åtgärder. ***Om ett kandidatland inte till fullo uppfyller Köpenhamnskriterierna eller bestämmelserna i anslutningsfördraget, eller om anslutningsfördraget inte träder i kraft av ovan nämnda skäl, bör***

kommissionen inrätta ett specialprogram för detta land inom ramen för instrumentet för anslutningsstöd i syfte att särskilt hantera de problem som fördröjer anslutningen.

Motivering

Om ett kandidatland inte är tillräckligt förberett inför anslutningen skall landet få speciellt stöd i sina förberedelser för att lösa de problem som fördröjer anslutningen.

Ändringsförslag 11

Skäl 23

(23) Bestämmelser bör införas för att göra det möjligt för rådet att genom ett förenklat förfarande ändra denna förordning med avseende på huruvida ett land skall upptas i förteckningen i bilaga I eller i bilaga II.

(23) Bestämmelser bör införas för att göra det möjligt för rådet att ***efter att ha hört Europaparlamentet*** genom ett förenklat förfarande ändra denna förordning med avseende på huruvida ett land skall upptas i förteckningen i bilaga I eller i bilaga II.

Ändringsförslag 12

Artikel 1

Gemenskapen skall bistå de i bilagorna förtecknade länderna i deras gradvisa anpassning till Europeiska unionens normer och politik, inbegripet i tillämpliga fall till gemenskapens regelverk, med tanke på ett framtida medlemskap.

Gemenskapen skall bistå de i bilagorna förtecknade länderna i deras gradvisa anpassning till Europeiska unionens normer och politik, inbegripet i tillämpliga fall till gemenskapens regelverk, med tanke på ett framtida medlemskap, ***genom att särskilt när det gäller regional- och jordbrukspolitik i ett tidigt skede genomföra en strategisk planering samt upprätta strukturer för utvärdering och budgetkontroll.***

Motivering

Det är önskvärt att specificera hur målen för gemenskapens stöd när det gäller regional- och jordbrukspolitik skall uppnås.

Ändringsförslag 13
Artikel 2, punkt 1, led b

(b) Reform av den offentliga förvaltningen, inbegripet införande av ett system som möjliggör att förvaltningen av stödet decentraliseras till det mottagande landet i enlighet med förordning (EG) nr 1605/2002.

(b) Reform av den offentliga förvaltningen, ***i synnerhet främjande av goda styrelseformer och insyn i förvaltningen***, inbegripet införande av ett system som möjliggör att förvaltningen av stödet decentraliseras till det mottagande landet i enlighet med förordning (EG) nr 1605/2002.

Ändringsförslag 14
Artikel 2, punkt 1, led c

(c) Ekonomiska reformer.

(c) Ekonomiska reformer ***i syfte att utveckla en innovativ, kunskapsbaserad och konkurrenskraftig ekonomi***.

Motivering

Det är önskvärt att de uppsatta målen för de ekonomiska reformerna följer de reviderade Lissabonmålen och Göteborgsmålen.

Ändringsförslag 15
Artikel 2, punkt 1, led ca (nytt)

(ca) utarbetande av provisoriska nationella utvecklingsplaner som överensstämmer med EU:s bestämmelser och som syftar till att bygga upp en institutionell mottagningskapacitet för framtida EU-stöd, särskilt på områdena för utveckling av landsbygden, infrastruktur och mänskliga resurser.

Motivering

Se motiveringen till ändringsförslag 24.

Ändringsförslag 16
Artikel 2, punkt 1, led f

(f) Försoning, förtroendeskapande åtgärder

(f) Försoning, förtroendeskapande åtgärder,

och återuppbyggnad.

såsom åtgärder för att bekämpa korruption
och återuppbyggnad.

Ändringsförslag 17
Artikel 2, punkt 2, led b

(b) Social *och* ekonomisk utveckling.

(b) Social, ekonomisk *och territoriell*
utveckling.

Motivering

Det är viktigt att ta med begreppet territoriell sammanhållning även för instrumentet för stöd inför anslutningen.

Ändringsförslag 18
Artikel 3, punkt 2

2. Kommissionen skall sörja för att det stöd som beviljas inom ramen för instrumentets olika delar är samordnat och enhetligt.

2. Kommissionen skall sörja för att det stöd som beviljas inom ramen för instrumentets olika delar är samordnat och enhetligt, *i syfte att säkerställa en sund förvaltning och ett korrekt genomförande av de fleråriga programmen för potentiella kandidatländer med tanke på ett framtida medlemskap.*

Ändringsförslag 19
Artikel 3, punkt 3

3. Kommissionen skall i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 11.1 a anta bestämmelser för genomförandet av denna förordning. När dessa bestämmelser avser genomförandet av artiklarna 7–9 skall de kommittéer som ansvarar för den berörda delen först höras, enligt det förfarande som anges i artikel 3 i beslut 1999/468/EG och i överensstämmelse med artikel 7.3 i detta.

3. Kommissionen skall i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 11.1 a anta bestämmelser för genomförandet av denna förordning. När dessa bestämmelser avser genomförandet av artiklarna 7–9 skall de kommittéer som ansvarar för den berörda delen först höras, enligt det förfarande som anges i artikel 3 i beslut 1999/468/EG och i överensstämmelse med artikel 7.3 i detta.
Formerna för genomförandet skall läggas fram för Europaparlamentet innan något beslut fattas, och mottagarnas behov av att anpassa sina befintliga strukturer för genomförande eller att i sinom tid inrätta nya, bättre lämpade

genomförandemekanismer skall beaktas.

Motivering

Syftet är dels att se till att parlamentet involveras ordentligt i beslutet om genomförandet, dels att se till att mottagarna kan klara ett antagande av nya genomföranderamar.

Ändringsförslag 20
Artikel 4, punkt 1

1. **Kommissionen** skall på grundval av ett strategiskt perspektiv och med beaktande av budgetplanen, de europeiska partnerskapen och partnerskapen för anslutning fastställa en vägledande flerårig ram där tilldelningen av medel anges för varje del och land, samt **vid behov** för varje tema. Denna ram skall årligen ses över med hänsyn till en rad objektiva kriterier, bland annat förmågan att tillgodogöra sig stödet, behovsbedömning, uppfyllandet av villkoren och förvaltningskapaciteten. Den skall också vid behov ses över med tanke på exceptionella stödåtgärder eller interimsprogram som antagits enligt förordningen om upprättande av ett stabilitetsinstrument. De medel som anslås för program för gränsöverskridande samarbete med medlemsstater skall uppgå till minst samma belopp som motsvarande finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden.

1. **Europaparlamentet och rådet** skall, **i enlighet med förfarandet i artikel 251 i EG-fördraget och** på grundval av ett strategiskt perspektiv och med beaktande av budgetplanen, de europeiska partnerskapen och partnerskapen för anslutning fastställa en vägledande flerårig ram där tilldelningen av medel anges för varje del och land, samt för varje tema. Denna ram skall årligen **utvärderas, och om möjligt, vid behov**, ses över, med hänsyn till en rad objektiva kriterier, bland annat förmågan att tillgodogöra sig stödet, behovsbedömning, uppfyllandet av villkoren och förvaltningskapaciteten. Den skall också vid behov ses över med tanke på exceptionella stödåtgärder eller interimsprogram som antagits enligt förordningen om upprättande av ett stabilitetsinstrument. De medel som anslås för program för gränsöverskridande samarbete med **regioner i närliggande** medlemsstater skall uppgå till minst samma belopp som motsvarande finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden. **Denna översyn får emellertid inte äventyra den nödvändiga stabiliteten och synligheten hos de därmed sammanhängande programmen avseende de olika delarna. Förhållandet mellan stödet från de två delarna landsbygdsutveckling respektive regional utveckling måste vara jämförbart med förhållandet mellan Sapard å ena sidan och Phare (ekonomisk och social sammanhållning) och ISPA å andra sidan.**

Motivering

Genom att hänvisa till artikel 251 i fördraget kan man främja Europaparlamentets medverkan i upprättandet av den vägledande fleråriga ramen. Det är mycket viktigt att förfarandet i artikel 251 tillämpas när det gäller antagandet av den vägledande fleråriga ramen. På så sätt kan parlamentet få något att säga till om när det gäller tilldelningen av medel per del, land och område. Det måste finnas en balans mellan flexibilitet när det gäller tilldelning av medel och stabilitet och synlighet för programmet. I förhållande till stödet från de andra delarna måste den summa som öronmärks för landsbygdsutveckling och regional utveckling åtminstone ligga på samma nivå som det tidigare motsvarande stödet från Sapard, Phare (ekonomisk och social sammanhållning) och ISPA.

Ändringsförslag 21

Artikel 4, punkt 2

2. Kommissionen skall årligen meddela rådet och Europaparlamentet den vägledande fleråriga ramen.

2. Kommissionen skall årligen meddela rådet och Europaparlamentet den vägledande fleråriga ramen. **Europaparlamentet skall underrättas i god tid innan några beslut fattas om den vägledande fleråriga programplaneringen.**

Motivering

Om parlamentet skall kunna medverka ordentligt och utöva en politisk kontroll när det gäller den vägledande fleråriga programplaneringen måste korrekt information tillhandahållas i rimlig tid. Ändringsförslaget hänger ihop med ändringsförslag 14.

Ändringsförslag 22

Artikel 4, punkt 4a (ny)

(4a) Om ett kandidatland inte till fullo uppfyller Köpenhamnskriterierna eller bestämmelserna i anslutningsfördraget eller om det finns brister i genomförandet och tillämningen av gemenskapens regelverk eller om anslutningsfördraget inte träder i kraft av ovan nämnda skäl, bör kommissionen inrätta ett specialprogram för detta land inom ramen för instrumentet för anslutningsstöd i syfte att särskilt hantera de problem som fördröjer anslutningen.

Motivering

Se motiveringen till ändringsförslag 29.

Ändringsförslag 23

Artikel 6, punkt 2

2. Målet för samarbetet skall vara att främja stabilitet, säkerhet **och** välbefinnande i samtliga länders ömsesidiga intresse, samt en harmonisk, balanserad och hållbar utveckling i dessa länder.

2. Målet för samarbetet skall vara att främja stabilitet, säkerhet, välbefinnande **och social sammanhållning** i samtliga länders **och regioners** ömsesidiga intresse, samt en harmonisk, balanserad och hållbar utveckling i dessa länder.

Motivering

Förutom välbefinnande, säkerhet och stabilitet är social sammanhållning viktig för gränsregioners harmoniska utveckling.

Ändringsförslag 24

Artikel 6, punkt 2

(2) Målet för samarbetet skall vara att främja stabilitet, säkerhet och välbefinnande i samtliga länders ömsesidiga intresse, samt en harmonisk, balanserad och hållbar utveckling i dessa länder.

(2) Målet för samarbetet skall vara att främja stabilitet, säkerhet och välbefinnande i samtliga länders ömsesidiga intresse, samt en harmonisk, balanserad och hållbar utveckling i dessa länder **samt regionalt samarbete mellan dem.**

Ändringsförslag 25

Artikel 6, punkt 3

(3) Samarbetet kommer **vid behov** att samordnas med övriga gemenskapsinstrument för gränsöverskridande, transnationellt och interregionalt samarbete. I fråga om gränsöverskridande samarbete med medlemsstater skall regionerna på båda sidorna av den berörda gränsen eller de berörda gränserna omfattas.

(3) Samarbetet kommer att samordnas **på ett lämpligt sätt** med övriga gemenskapsinstrument för gränsöverskridande, transnationellt och interregionalt samarbete **i syfte att uppnå de för gemenskapsinstrumenten uppställda målen och för att säkerställa att dessa genomförs på ett effektivt sätt.** I fråga om gränsöverskridande samarbete med medlemsstater skall regionerna på båda sidorna av den berörda gränsen eller de

berörda gränserna omfattas.

Ändringsförslag 26
Artikel 8, punkt 1

(1) Genom den del av instrumentet som avser utveckling av mänskliga resurser skall **de i bilaga II förtecknade kandidatländerna** ges stöd för policyutveckling i fråga om och förberedelser för genomförandet och förvaltningen av gemenskapens sammanhållningspolitik, särskilt förberedelserna för Europeiska socialfonden.

(1) Genom den del av instrumentet som avser utveckling av mänskliga resurser skall **samtliga mottagarländer** ges stöd för policyutveckling i fråga om och förberedelser för genomförandet och förvaltningen av gemenskapens sammanhållningspolitik, särskilt förberedelserna för Europeiska socialfonden.

Ändringsförslag 27
Artikel 10, punkt 3a (ny)

3a. Om en medlemsstat och en partnerstat av rättsliga eller tekniska skäl inte kan enas om att upprätta ett gemensamt förvaltningssystem skall kommissionen se till att det gränsöverskridande samarbetet kan genomföras genom ett annat förvaltningssystem: delad förvaltning på medlemsstatens sida och decentraliserad förvaltning på kandidatlandets eller det potentiella kandidatlandets sida.

Motivering

Syftet är att undvika risken att medel går förlorade då en medlemsstat och en partnerstat av rättsliga eller tekniska skäl inte kan komma överens om att tillsammans upprätta ett gemensamt förvaltningssystem.

Ändringsförslag 28
Artikel 11, punkt 3a (ny)

3a. En observatör från Europaparlamentet skall med beaktande av de interinstitutionella bestämmelserna, principen om öppenhet och vitboken om styrelseformerna i EU delta i kommitténs överläggningar.

Motivering

För att se till att Europaparlamentet erhåller erforderlig information och kan medverka på ett mer verkningsfullt sätt är det önskvärt att en observatör från parlamentet närvarar vid kommitténs överläggningar.

Ändringsförslag 29 Artikel 11, punkt 3b (ny)

3b. Kommissionen skall snarast möjligt rapportera till Europaparlamentet om resultaten av kommitténs sammanträden.

Motivering

Med hänsyn till synlighet och för att det interinstitutionella partnerskapet skall fungera effektivt bör kommissionen göra alla beslut från kommittéförfarandet tillgängliga för Europaparlamentet inom rimlig tid.

Ändringsförslag 30 Artikel 13

Stödet får även användas för att täcka utgifter för berednings-, uppföljnings-, kontroll-, revisions- och utvärderingsåtgärder som är direkt nödvändiga för att förvalta programmet och för att förverkliga dess mål, t.ex. undersökningar, möten, information och publiceringsåtgärder, utgifter med anknytning till datornät som används för informationsutbyte samt varje annan utgift för administrativt eller tekniskt biträde som kommissionen kan behöva ta i anspråk för programförvaltningen. Det skall också täcka utgifter för administrativt stöd i fall av decentraliserad programförvaltning vid kommissionens delegationer i tredjeländer.

Stödet får även användas för att täcka utgifter för berednings-, uppföljnings-, kontroll-, revisions- och utvärderingsåtgärder som är direkt nödvändiga för att förvalta programmet och för att förverkliga dess mål, t.ex. undersökningar, möten, information och publiceringsåtgärder, utgifter med anknytning till datornät som används för informationsutbyte samt varje annan utgift för administrativt eller tekniskt biträde, ***till exempel utbildningsinsatser avsedda för partner, inbegripet lokala och regionala partner***, som kommissionen kan behöva ta i anspråk för programförvaltningen. Det skall också täcka utgifter för administrativt stöd i fall av decentraliserad programförvaltning vid kommissionens delegationer i tredjeländer.

Motivering

Å ena sidan bör man genom att tillhandahålla utbildningsinsatser tillsammans med stödet öka

förmågan att ta till sig stödet och effektivisera genomförandet och förvaltningen. Å andra sidan bör man genom att på alla stadier i processen involvera lokala och regionala partner i större utsträckning bidra till att stärka partnerskapsprincipen, i linje med den decentraliserade förvaltningen inom ramen för EU:s strukturpolitik.

Ändringsförslag 31
Artikel 14, punkt 2a (ny)

2a. Genom underordnade avtal om genomförandet av stödet skall genomförandemyndigheter inrättas. Dessa skall ansvara för instrumentet för stöd inför anslutningen och för förvaltningen av struktur- och sammanhållningsfondernas insatser i respektive stödmottagande land.

Motivering

Se ändringsförslag 26.

Ändringsförslag 32
Artikel 14, punkt 2b (ny)

2b. Genomförandebestämmelserna skall beakta den snäva tidsramen för mottagarna när det gäller att anpassa de befintliga genomförandestrukturerna eller att inrätta nya strukturer.

Motivering

De stödmottagande länderna skulle uppskatta om de nya ramarna för genomförandet kunde tillhandahållas snarast möjligt, samtidigt som hänsyn bör tas till deras befintliga genomförandestrukturer, så att de kan anpassas effektivt till de nya ramarna inför anslutningen.

Ändringsförslag 33
Artikel 14, punkt 2c (ny)

2c. Avtalen om genomförandet av stödet skall innehålla bestämmelser om alternativa genomförandeformer, så att gemensamma förvaltningsproblem kan hanteras.

Motivering

Mot bakgrund av erfarenheterna av det nuvarande stödet inför anslutningen vore det önskvärt om man kunde förutse alternativa genomförandeformer i den händelse problem skulle uppstå för de olika parterna.

ÄRENDETS GÅNG

Titel	Förslag till rådets förordning om upprättande av ett instrument för stöd inför anslutningen
Referensnummer	KOM(2004)0627 – C6 0047/2005 – 2004/0222(CNS)
Ansvarigt utskott	AFET
Rådgivande utskott Tillkännagivande i kammaren	REGI 7.3.2005
Förstärkt samarbete – Tillkännagivande i kammaren	–
Föredragande av yttrande Utnämning	Gábor Harangozó 19.1.2005
Behandling i utskott	16.6.2005
Antagande av ändringsförslag	12.7.2005
Slutomröstning: resultat	för: 40 emot: 3 nedlagda röster: 1
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Alfonso Andria, Stavros Arnautakis, Jean Marie Beaupuy, Rolf Berend, Graham Booth, Giovanni Claudio Fava, Gerardo Galeote Quecedo, Iratxe García Pérez, Eugenijus Gentvilas, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Ambroise Guellec, Zita Gurmai, Gábor Harangozó, Marian Harkin, Konstantinos Hatzidakis, Alain Hutchinson, Mieczysław Edmund Janowski, Tunne Kelam, Miloš Koterec, Constanze Angela Krehl, Jamila Madeira, Sérgio Marques, Miroslav Mikolášik, Francesco Musotto, Lambert van Nistelrooij, Jan Olbrycht, István Pálfi, Markus Pieper, Mirosław Mariusz Piotrowski, Francisca Pleguezuelos Aguilar, Alyn Smith, Grażyna Staniszevska, Margie Sudre, Kyriacos Triantaphyllides, Oldřich Vlasák, Vladimír Železný
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Inés Ayala Sender, Peter Baco, Brigitte Douay, Den Dover, Mojca Drčar Murko, Emanuel Jardim Fernandes, Thomas Ulmer, Manfred Weber
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 178.2)	
Anmärkingar (tillgängliga på ett enda språk)	...

20.4.2005

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR JORDBRUK OCH LANDSBYGDENS UTVECKLING

till utskottet för utrikesfrågor

över förslaget till rådets förordning om upprättande av ett instrument för stöd inför anslutningen
(KOM(2004)0627 – C6-0047/2005 – 2004/0222(CNS))

Föredragande: Milan Horáček

KORTFATTAD MOTIVERING

Erfarenheterna av föranslutningsinstrumentet för jordbruk och landsbygdens utveckling (Sapard) har visat att svårigheterna med att skapa en förvaltning, införa kontroller och medfinansiering och bevilja anslag kan leda till stora problem, så att de ursprungliga målen – att förbereda jordbruket och näringslivet på landsbygden på en utvidgning – inte uppfylls helt och framför allt inte i rätt tid.

De ekonomiska nackdelar och besvikelser som flera landsbygdsbor därför råkat ut för har lett till att de berörda fått en kritisk inställning till EU som hade kunnat undvikas. En av orsakerna var att förvaltningen av programmet var för tungrovt. Då åtgärderna genomfördes var det civila samhället inte tillräckligt förberett och fick heller inte delta i tillräckligt hög grad.

Rådets förslag om att upprätta ett instrument för stöd inför anslutningen (IPA) skall nu om möjligt lösa problemet. Det finns en berättigad oro över att de nya kandidatländernas särskilda krav inte kan tillfredsställas om de nuvarande programmen, Phare, Ispa och Sapard, slås samman till ett enda instrument. Det finns nämligen en risk för att flexibiliteten vid fördelningen av anslagen till de föreslagna delarna i IPA kan skada näringslivet på landsbygden och på så sätt leda till att människorna på landsbygden får det ännu sämre ställt. Hur medlen skall avsättas inom den fleråriga ramen bör sålunda fastställas genom parlamentets och rådets medbeslutandeförfarande.

Föredraganden anser därför att en klar åtskillnad bör göras mellan instrumenten och beviljandet av medel till föranslutningsåtgärder. Även om IPA i sin egenskap av ett nytt och enhetligt tak för föranslutningsåtgärder bättre kan samordna och förenkla förvaltningen måste de behöriga instanserna, t.ex. generaldirektoratet för jordbruk och ministerierna med ansvar för landsbygdsutveckling och jordbruk klart ansvara för planeringen och användningen av instrumentet. Vad gäller förberedelserna av jordbruket och landsbygdsutvecklingen är det

viktigt att kandidatländerna inte enbart förbereds på gemenskapens regelverk utan att kraven på bevarande av sysselsättningen, miljön och en hållbar livsmedelsproduktion även säkert garanteras i samtliga länder. För att undvika tidigare misstag måste utbetalningsställena inrättas och göras funktionsdugliga i ett tidigt skede. Dessutom måste man locka till sig privata och offentligrättsliga investerare och göra dem till aktiva deltagare i programmen. I detta sammanhang är banker, stiftelser och producentorganisationer av stor betydelse.

Parlamentet har sett till att det nu gällande Sapardprogrammet utvidgats med ett nerifrånperspektiv på landsbygden. På så sätt kan integrerade territoriella åtgärder vidtas som aktivt främjar det civila samhället. Det är tänkt att den här metoden skall spela en avgörande roll i den nya delen för utveckling av näringslivet på landsbygden i kandidat- och grannländerna. Om vikt läggs vid partnerskap och nätverk nås även de små aktörerna på landsbygden och sysselsättning garanteras som inte finns eller ännu inte finns i städerna.

Föredraganden uppmanar kommissionen att klart och tydligt fastställa att främjandet av näringslivet på landsbygden i kandidatländerna kommer att inriktas på att bibehålla sysselsättningen, diversifiera produktionen och inkomsterna samt göra de lokala och regionala marknaderna för livsmedel och råvaror mer dynamiska, något som framför allt är en förberedelse inför *den gemensamma jordbrukspolitikens andra pelare*. I Turkiet, Kroatien och Balkanländerna, där en övervägande del av befolkningen bor på landet, kan flykten från landsbygden inte fortsätta om det inte finns någon alternativ sysselsättning i städerna.

I synnerhet främjandet av lokala åtgärdsgrupper enligt gemenskapens Leadermetod bör ingå i de nya nationella föranslutningsprogrammen. I stödet bör kandidat- och partnerskapsländerna också erbjudas utbildnings- och utbytesprogram med EU-medlemsstaterna, särskilt med de nya medlemsstaterna. Leaderprogrammen har under de gångna åren aktiverat människorna att utveckla landsbygden med förhållandevis få offentliga medel.

ÄNDRINGSFÖRSLAG

Utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling uppmanar utskottet för utrikesfrågor att som ansvarigt utskott infoga följande ändringsförslag i sitt betänkande:

Kommissionens förslag¹

Parlamentets ändringar

Ändringsförslag 1
Skäl 16a (nytt)

(16a) Existerande ekonomiska strukturer på landsbygden bör beaktas och göras konkurrenskraftiga på regionala och andra marknader. För att förbereda de existerande jordbruks- och,

¹ Ännu ej offentliggjort i EUT.

hantverksföretagen och de små och medelstora företagen på en rättvis konkurrens med industriella investerare kommer övergångsfrister att beviljas för anpassning till EU:s normer. Det är emellertid nödvändigt att bevara de jordbruk som delvis är självhushållsjordbruk eftersom de är en viktig bärande kraft för den lokala livsmedelsförsörjningen och utgör den ekonomiska basen för många människor på landsbygden.

Ändringsförslag 2
Artikel 9, punkt 1

(1) Genom den del av instrumentet som avser landsbygdsutveckling skall de i bilaga II förtecknade kandidatländerna ges stöd för policyutveckling i fråga om och förberedelser för genomförandet och förvaltningen av gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik. Den skall särskilt bidra till en hållbar anpassning av jordbrukssektorn och landsbygdsområdena och kandidatländernas förberedelser för genomförandet av gemenskapens regelverk med avseende på den gemensamma jordbrukspolitiken och närliggande politikområden.

(1) Genom den del av instrumentet som avser landsbygdsutveckling skall de i bilaga II förtecknade kandidatländerna ges stöd för policyutveckling i fråga om och förberedelser för genomförandet och förvaltningen av gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik. Den skall särskilt bidra till en hållbar anpassning av jordbrukssektorn och landsbygdsområdena och kandidatländernas förberedelser för genomförandet av gemenskapens regelverk med avseende på den gemensamma jordbrukspolitiken och närliggande politikområden. ***På så sätt beaktas de existerande strukturerna för näringslivet på landsbygden och stöd ges särskilt till att modernisera och föra jordbruket och den regionala livsmedelsproduktionen vidare.***

Motivering

En hållbar anpassning av jordbrukssektorn måste beakta särdragen i de existerande strukturerna. Stöd bör ges till att föra jordbruket och den regionala livsmedelsproduktionen vidare.

Delen "landsbygdsutveckling" borde också finnas tillgänglig för andra associerade länder.

Ändringsförslag 3
Artikel 9, punkt 2

(2) Denna del kan särskilt bidra till finansieringen av den typ av åtgärder som anges i förordning (EG) nr 1257/1999.

(2) Denna del kan särskilt bidra till finansieringen av den typ av åtgärder som anges i förordning (EG) nr 1257/1999. **En viktig beståndsdel i delen "landsbygdsutveckling" är ett engagerande nerifrånperspektiv. I enlighet med Leadermetoden syftar åtgärderna till en integrerad territoriell ansats som arbetar med globala stöd och en socialt rättvis fördelning av dem. I detta sammanhang spelar främjandet av lokala partnerskap mellan den offentliga och privata sektorn och det civila samhället en viktig roll.**

Motivering

Erfarenheterna av Sapard har visat att det är oerhört viktigt att främja Leaderåtgärder i delen "landsbygdsutveckling" för att öka godkännandet av programmet och tilldelningen av medel.

Ändringsförslag 4
Artikel 9, punkt 2a (ny)

(2a) Kandidatländernas ministerier för jordbruk och landsbygdsutveckling och kommissionens generaldirektorat för jordbruk ansvarar för genomförandet av delen "landsbygdsutveckling".

Motivering

Det är oerhört viktigt att de behöriga myndigheterna ansvarar för utformningen av delen "landsbygdsutveckling".

ÄRENDETS GÅNG

Titel	Förslag till rådets förordning om upprättande av ett instrument för stöd inför anslutningen				
Referensnummer	KOM(2004)0627 – C6–0047/2005 – 2004/0222(CNS)				
Begäran om samråd med parlamentet	28.2.2005				
Ansvarigt utskott Tillkännagivande i kammaren	AFET 7.3.2005				
Rådgivande utskott Tillkännagivande i kammaren	EMPL 7.3.2005	INTA 7.3.2005	BUDG 7.3.2005	REGI 7.3.2005	AGRI 7.3.2005
Inget yttrande avges Beslut	EMPL 31.3.2005				
Förstärkt samarbete Tillkännagivande i kammaren	ja 10.3.2005				
	–				
Föredragande Utnämning	István Szent-Iványi 30.11.2004				
Behandling i utskott	12.7.2005	12.9.2005	21.11.2005	25.1.2006	19.4.2006
Antagande	25.4.2006				
Slutomröstning: resultat	+: 47 –: 0 0: 2				
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Angelika Beer, Panagiotis Beglitis, André Brie, Elmar Brok, Simon Coveney, Véronique De Keyser, Giorgos Dimitrakopoulos, Camiel Eurlings, Maciej Marian Giertych, Ana Maria Gomes, Alfred Gomolka, Richard Howitt, Toomas Hendrik Ilves, Ioannis Kasoulides, Joost Lagendijk, Vytautas Landsbergis, Cecilia Malmström, Francisco José Millán Mon, Pasqualina Napoletano, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Baroness Nicholson of Winterbourne, Justas Vincas Paleckis, Alojz Peterle, Tobias Pflüger, João de Deus Pinheiro, Mirosław Mariusz Piotrowski, Hubert Pirker, Paweł Bartłomiej Piskorski, Michel Rocard, Raúl Romeva i Rueda, Libor Rouček, György Schöpflin, Gitte Seeberg, István Szent-Iványi, Konrad Szymański, Charles Tannock, Inese Vaidere, Ari Vatanen, Karl von Wogau, Luis Yañez-Barnuevo García				
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Laima Liucija Andrikienė, Árpád Duka-Zólyomi, Glyn Ford, Milan Horáček, Tunne Kelam, Jaromír Kohlíček, Janusz Onyszkiewicz, Rihards Pīks, Aloyzas Sakalas				
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 178.2)					
Ingivande	2.5.2006				
Anmärkningar (tillgängliga på ett enda språk)	...				